

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- มุ่งพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ
และ ๕ จุดเน้นการเป็นพลเมืองดีของชาติ
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการเรียนรู้
และสาระการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด Backward Design
ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญผู้เรียน
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สารานุกรม

216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 FAX 02 225 6556 • 02 225 6557
email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม

หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

จะมิได้ทำซ้ำ คัดแปลง เผยแพร่

ส่วนใดส่วนหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

สมพร อ่อนน้อม พธ.บ. (เกียรตินิยม), นศ.บ.

บุญรัตน์ รอดตา ศษ.บ.

ประจวบ ตรีภักดิ์ พธ.บ., ศศ.ม.

พงษ์ศักดิ์ แคล้วเครือ ศศ.บ. (เกียรตินิยม), ร.ม.

กุสุมาวดี ชัยชูโชติ ศ.บ., ศ.ม.

จุลพงษ์ อุดมพรพิบูล วท.บ.

นฤชกรณ์ กมลนฤเมธ ศศ.บ.

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ISBN 978-974-18-7186-5

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเริงชัย จงพิพัฒนสุข กรรมการผู้จัดการ

คำนำ

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด **Backward Design** ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (**Child-centered**) ตามหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติที่ดี นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้ได้จัดทำสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการและ ๕ จุดเน้นการเป็นพลเมืองดีของชาติ ได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้นำเสนอเนื้อหาเป็น 3 ตอน คือ **ตอนที่ 1 การจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ประกอบด้วยเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้แนวทางการวัดและประเมินผล โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม และโครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบ ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมินต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู ซึ่งบันทึกลงในแผ่นซีดี (CD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้ได้ออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ตอนที่ ๑ การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๑
๑. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๒
๒. การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๓
๓. การจัดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗	๔
๔. คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๔
๕. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๗
๖. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๑๒
๗. คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑	๑๗
๘. โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑	๑๘
๙. โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑	๑๙
ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ รายชั่วโมง รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑	๒๑
แผนการจัดการเรียนรู้ ปฐมนิเทศ และข้อตกลงในการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๒๕
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เราภาคภูมิใจในความเป็นไทย แผนที่ ๒-๕	๓๑
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาดินแดนในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ แผนที่ ๑๐-๒๐	๖๑
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แผนที่ ๒๑-๒๗	๑๐๖
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สามานฉันท์ แผนที่ ๒๘-๓๒	๑๓๖
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง แผนที่ ๓๓-๔๐	๑๕๘
ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู	๑๘๕

ตอนที่ ๑

การจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

๑. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการที่จะพัฒนาความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก เพื่อให้คนในสังคมไทยมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ประกอบกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีนโยบายส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในชาติมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์ความเป็นชาติไทย รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อให้เกิดสันติสุขในสังคมไทย นอกจากนี้ ยังได้กำหนดค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ เพื่อสร้างคนไทยให้เข้มแข็ง อันจะนำไปสู่การพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เข้มแข็งเจริญรุ่งเรือง ดังนี้

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนในทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยอันดีงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
๗. เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๐. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่าย ขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมโดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและชาติมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

เพื่อให้การพัฒนาการเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองเป็นไปตามนโยบายและค่านิยมหลัก ๑๒ ประการดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ทั้งในชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกเหนือจากที่สถานศึกษาจะต้องจัดการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งจัดเป็นรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่แล้ว โดยได้กำหนดจุดเน้นและขอบข่ายของรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เป็น ๕ จุดเน้น คือ

จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

๑. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูทศเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
๒. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๒ รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑. การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย
๒. การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๑. การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งหลากหลาย
๒. การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ข้อศັตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

หลังจากได้กำหนดจุดเน้นและขอบข่ายรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดผลการเรียนรู้ชั้นปี ผลการเรียนรู้ช่วงชั้น รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง นอกจากนี้ยังได้กำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้และจัดทำคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้สถานศึกษานำไปกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของตนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง โดยได้ประกาศให้เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้งนี้ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๑๔๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๑๒๓๕ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเพิ่มวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ประกาศ ณ วันที่ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง ดังนี้

ระดับประถมศึกษา จำนวน ๖ รายวิชา รายวิชาละ ๔๐ ชั่วโมง ต่อปี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง ต่อปี

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต)
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต)
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๖ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต)
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต)
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต)

๔. คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยแบ่งหน่วยการเรียนรู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ ตามคำนิยามหลัก ๑๒ ประการ จุดเน้นการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง ๕ ประการ และเน้นการพัฒนาสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design ดังนั้น ครูควรศึกษาคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้แล้วปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระ และในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

๑) จุดเน้น เป็นจุดเน้นในการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของชาติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้สำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ซึ่งประกอบด้วย ๕ จุดเน้น คือ ๑) ความเป็นไทย ๒) รักษาดี ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓) ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๔) ความปรองดอง สามานฉันท์ และ ๕) ความมีวินัยในตนเอง

๒) ผลการเรียนรู้ เป็นผลการเรียนรู้ที่ใช้เป็นเป้าหมายและตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น ๆ ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ในแนวทางการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

๓) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

๔) สาระการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้

๕) **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน** เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนภายหลังจากเรียนจบตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด ซึ่งมี ๕ ประการ คือ ๑) ความสามารถในการสื่อสาร ๒) ความสามารถในการคิด ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** เป็นส่วนที่บอกคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนภายหลังจากเรียนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ตามที่หลักสูตรกำหนด

๗) **ชิ้นงาน/ภาระงาน** เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ ได้แก่ ๑) ภาระงานหรือกิจกรรมที่เน้นขั้นตอนการปฏิบัติและผลงาน ๒) ภาระงานหรือกิจกรรมที่เน้นการสร้างลักษณะนิสัย ๓) ภาระงานที่มีลักษณะประเมินโครงการหรือโครงงาน และ ๔) ภาระงานที่เน้นผลผลิต

๘) **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้** เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้น ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผลการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๙) **กิจกรรมการเรียนรู้** เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๓ ขั้นขยายความรู้

ขั้นที่ ๔ ขั้นประเมิน

ขั้นที่ ๕ ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๐) **สื่อ/แหล่งการเรียนรู้** เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ อินเทอร์เน็ต วิกิทัศน์

๑๑) **บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้** เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก้ไขปัญหาลักษณะนั้นอย่างไร สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนมีอะไรบ้าง และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง นอกจากจะจัดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้แล้ว จะต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง ๕ ประการ คือ

๑) **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ ประสานการณั้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลด ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจน การเลือกใช่วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒) **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่าง สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้ อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และ การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และ สิ่งแวดล้อม

๔) **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่าง เหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕) **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มี ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

นอกจากนี้ยังจะต้องนำค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกด้วย

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบทเรียน รวมทั้งสื่อและ แหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐาน และวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมี เป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้ครูจะต้องค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และ กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญของสาระที่เรียนรู้ ก่อให้เกิดความ เข้าใจที่คงทน รวมทั้งความรู้สึกและค่านิยมที่ดีไปด้วยพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

๕. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นทั้ง ๕ นั้น ผู้สอนต้องใช้กระบวนการคิดที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องใช้กระบวนการ เทคนิค วิธีสอนที่มีขั้นตอนเน้นสู่การปฏิบัติจริง ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดผลการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ผู้สอนจึงควรแสวงหาและเลือกใช้กระบวนการ เทคนิค วิธีสอนอย่างเหมาะสม

การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามประสงค์จะต้องจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริง และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เล่มนี้จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนานาในองค์กรร่วม เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของนักเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้นำหรือถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีของสังคมไทยที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะกระบวนการคิด ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เล่มนี้จึงได้นำเสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม ในที่นี้ได้ประมวลเทคนิคการสอนมาสำหรับให้ผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

๕.๑ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning–BBL)

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงโครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning–PBL)

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งในชีวิตประจำวันของเราจะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาครั้งต่อไป ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ตั้งปัญหา ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัย เช่น ใช้คำถามนำสู่ปัญหา เถ่าประสบการณ์หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือสร้างสถานการณ์ให้เกิดปัญหาให้ผู้เรียนคิดคำถาม หรือปัญหา

ขั้นที่ ๒ ตั้งสมมุติฐาน เป็นการคิดวิเคราะห์ปัญหาและคาดคะเนคำตอบ พิจารณาแยกปัญหาออกเป็นปัญหาย่อย แล้วคิดอย่างเป็นระบบ โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ ข้อมูล และประสบการณ์เดิมมาคิดแก้ปัญหา คาดคะเนคำตอบ

ขั้นที่ ๓ วางแผนแก้ปัญหา ศึกษาถึงสาเหตุของปัญหา และคิดวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุ โดยสร้างทางเลือก หรือวิธีการแก้ปัญหาให้หลากหลาย แล้วพิจารณาเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุด มีความเป็นไปได้มากที่สุด

ขั้นที่ ๔ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จัดบันทึกข้อมูลที่ได้นำเสนอข้อมูล วิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จัดกระทำข้อมูล แล้วนำเสนอ

ขั้นที่ ๕ สรุปผล แปลความหมายระหว่างสาเหตุกับผลที่เกิดขึ้น เพื่อหาคำตอบสมมุติฐาน แล้วจึงสรุปเป็นหลักการ

ขั้นที่ ๖ การตรวจสอบและการประเมินผล นำข้อสรุปมาพิจารณาอีกครั้งว่าข้อสรุปน่าเชื่อถือหรือไม่

๕.๓ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความตระหนัก

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนสนใจ เอาใจใส่ รับรู้ เห็นคุณค่าของสิ่งที่กำหนดหรือสิ่งที่ศึกษา และเกิดความคิดที่จะหาวิธีแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) **สังเกต จัดสถานการณ์** หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ รับรู้ เอาใจใส่ และเห็นคุณค่า

๒) **วิเคราะห์วิจารณ์** ผู้สอนนำตัวอย่างสถานการณ์หรือประสบการณ์ตรงมาให้ผู้เรียนจำแนกสาเหตุและพิจารณาผลเสียที่จะเกิดขึ้น

๓) **สรุป** ให้ผู้เรียนอภิปรายหาข้อมูลและเหตุผล มาสนับสนุนความคิดเห็นของตนเพื่อประเมินคุณค่าของสิ่งที่ศึกษา และกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาต่อไป

๕.๔ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างค่านิยม

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) **สังเกต** ให้ผู้เรียนสังเกตเหตุการณ์หรือสถานการณ์ แล้วพิจารณาว่า คืออะไร เหมาะสมหรือไม่ ควรอนุรักษ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

๒) **ประเมินเชิงเหตุผล** ให้ผู้เรียนประเมินสิ่งที่กำหนดให้ว่า ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด ผู้เรียนชอบหรือไม่ชอบ เพราะเหตุใด

๓) **กำหนดค่านิยม** ให้ผู้เรียนแสดงความเชื่อและความพอใจการกระทำในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมแสดงผล

๔) **วางแผนปฏิบัติ** ให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดแนวทางปฏิบัติตามที่ผู้เรียนกำหนด ภายใต้การกำกับดูแลของผู้สอน

๕) **ปฏิบัติด้วยความชื่นชอบ** เมื่อผู้เรียนเกิดความชื่นชอบก็จะปฏิบัติด้วยความเต็มใจและเห็นคุณค่า

๕.๕ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างเจตคติ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะต้องแทรกอยู่ในการจัดการเรียนรู้ทุกเนื้อหา เป็นการสร้างความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่เรียน มีขั้นตอนดังนี้

๑) **สังเกต** ผู้สอนเสนอข้อมูล สถานการณ์ หรือรูปภาพ ให้ผู้เรียนพิจารณาว่ามีความรู้สึกอย่างไร ดีหรือไม่ เช่น ภาพคนจูงเด็กข้ามถนน ภาพคนทิ้งขยะลงบนถนน ว่ารู้สึกอย่างไร ชอบหรือไม่ชอบ เพราะเหตุใด

๒) **วิเคราะห์** ให้พิจารณาผลที่เกิดขึ้น โดยแยกเป็นการกระทำที่เหมาะสม น่าพอใจ หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นที่น่าพอใจ

๓) **สรุป** ผู้เรียนสรุปความรู้สึก ความคิดเห็นด้วยเหตุผลว่าจะเลือกปฏิบัติอย่างไร และคิดว่าแนวความคิดที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร

๕.๖ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนรู้ ซึ่งมีกระบวนการที่สำคัญคือ

๑) **เลือกผู้นำและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ** กระบวนการกลุ่มจะต้องมีผู้นำกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน คือ ผู้นำกลุ่มจะทำหน้าที่นำในความคิด เสนอความคิด ประสานความคิด กระตุ้นให้สมาชิกคิดวางแผน และกำหนดภาระงาน และติดตามเพื่อให้งานสำเร็จ ส่วนผู้ตาม มีหน้าที่เสนอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกอย่างมีเหตุผล มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และต้องช่วยเหลือกัน

๒) วางแผน มีการระดมพลังสมอง กำหนดจุดประสงค์ วางแผนการทำงาน กำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

๓) ปฏิบัติตามแผน สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามแผนด้วยความรับผิดชอบ

๔) ประเมินผลการปฏิบัติงาน ระหว่างการดำเนินงานตามแผน ผู้นำกลุ่มและสมาชิกจะต้องติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

๕) ปรับปรุงและพัฒนา มีการประเมินผลรวมและชื่นชมในผลงานของกลุ่ม หากยังไม่เป็นที่พอใจ หรือได้แนวทางที่ยังไม่เหมาะสมจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

๕.๓ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning)

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงาน รู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะ เกิดความชำนาญจนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว มีขั้นตอนดังนี้

๑) สังเกตรับรู้ ให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างที่หลากหลาย จนเกิดความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด

๒) ทำตามแบบ ให้ผู้เรียนทำตามตัวอย่างที่เห็นทีละขั้นตอนจากงานที่ง่ายไปสู่งานที่ย่างยาก ซับซ้อนขึ้น

๓) ทำโดยไม่มีแบบ ให้ผู้เรียนฝึกทำโดยไม่ต้องดูตัวอย่างทุกขั้นตอนตามลำดับ

๔) ฝึกให้ชำนาญ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ จนกระทั่งสามารถทำได้ด้วยตนเอง โดยอัตโนมัติจากชิ้นงานเดิม หรือชิ้นงานที่กำหนดขึ้นใหม่

๕.๔ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดความรับรู้ บอกได้ อธิบายได้ และเข้าใจในสิ่งที่เรียนว่าคืออะไร หมายถึงสิ่งใด โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑) สังเกต ให้ผู้เรียนรับรู้ ศึกษา พิจารณาส่งที่ผู้สอนนำเสนอ ว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น ยกตัวอย่าง ภาพ คำ ข้อความต่าง ๆ ให้ผู้เรียนพิจารณา

๒) จำแนกความแตกต่าง ให้ผู้เรียนบอกข้อแตกต่างของสิ่งที่นำมาให้พิจารณาว่าต่างกันอย่างไร

๓) หาลักษณะร่วม ให้ผู้เรียนพิจารณาภาพรวมของสิ่งที่สังเกต รับรู้ ว่ามีอะไรที่เหมือนหรือคล้ายกัน เพื่อเป็นแนวทางสรุปเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ คำจำกัดความ หรือนิยามได้

๔) ระบุนิยามความคิดรวบยอด ให้ผู้เรียนระบุว่าสิ่งที่รับรู้ สิ่งที่กำหนดให้คืออะไร เรียกว่าอะไร หรือมีวิธีการอย่างไร

๕) ทดสอบและนำไปใช้ ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปทดลอง ทดสอบ สังเกต ทำแบบฝึกหัด ปฏิบัติ หรือตรวจสอบคำตอบว่าใช่หรือไม่ นำไปใช้เพื่อประเมินความรู้

๕.๕ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเผชิญสถานการณ์ (Conflict Situation Skills)

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้มีโอกาสสัมพันธ์กับสิ่งที่จะเรียนรู้ หรือมีกัลยาณมิตร ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการเลือกและตัดสินใจ โดยผ่านการวิเคราะห์และประเมินค่าเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ สุนทรีย

วิวัฒน์ ได้เสนอแนวคิดในการใช้กระบวนการเผชิญสถานการณ์ในการจัดการเรียนรู้ว่ามี ๔ ขั้นตอน คือ ๑) การรวบรวม ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ และหลักการ ๒) การประเมินค่าและประโยชน์ ๓) การเลือกและการตัดสินใจ และ ๔) การปฏิบัติ ซึ่งผู้สอนสามารถนำทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ผู้สอนอาจจะนำสถานการณ์ซึ่งเกิดขึ้นจริงที่เป็นข่าว ภาพข่าวจากแหล่งต่าง ๆ บทความ หรือกรณีศึกษามากระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตอบคำถาม เพื่อให้เกิดความตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้น หรือเห็นความสำคัญที่จะต้องศึกษาในเรื่องที่สอดคล้องกับบทเรียน

๒. ขั้นสอน

๑) รวบรวมข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ และหลักการ ผู้สอนอาจมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ข้อมูล หรือข่าวสารการกระทำที่สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาในครอบครัว โรงเรียน สังคม โดยผู้สอนอาจจะเสนอแนะแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

๒) ประเมินคุณค่าและประโยชน์ นำความรู้ ข่าวสารข้อมูล หรือสถานการณ์มาศึกษาวิเคราะห์คุณค่า หรือประโยชน์ โดยฝึกให้ผู้เรียนรู้หลักและวิธีการคิดในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้วิเคราะห์ได้ว่าสถานการณ์ หรือข้อมูลนั้นมีคุณค่าหรือมีประโยชน์เพียงใด ซึ่งอาจจะใช้เกณฑ์ด้านคุณธรรม จริยธรรม เกณฑ์มาตรฐานและค่านิยมของสังคม หรือกรอบทฤษฎีมาเป็นหลักในการวิเคราะห์ การประเมินค่ามีความสำคัญและมีผลต่อการเลือก การตัดสินใจ ผู้สอนจึงควรฝึกผู้เรียนด้วยการจัดทำเป็นแบบฝึกหรือสร้างคำถามเพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักวิเคราะห์

๓) เลือกและการตัดสินใจ หลังจากผู้เรียนได้ประเมินคุณค่าและประโยชน์ของข้อมูลและข่าวสารแล้ว ผู้เรียนจะสามารถเลือกและตัดสินใจได้เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ดังกล่าวหรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

๔) นำไปปฏิบัติ ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติจริง เพื่อจะเกิดการเรียนรู้ว่า เกิดผลดีหรือเกิดประโยชน์อย่างไร ตัดสินใจถูกต้องหรือไม่ แต่บางสถานการณ์อาจไม่เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะการนำไปปฏิบัติด้วยตนเอง ก็อาจจะให้ผู้เรียนได้พิสูจน์ความรู้ในแง่ปฏิบัติ ด้วยการสัมภาษณ์บุคคลผู้ที่มีประสบการณ์หรือผู้มีความรู้ หรือผลงานของนักวิชาการที่ได้ทดลองปฏิบัติแล้วเป็นการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้เรียน

๓. ขั้นสรุป

ควรให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปแนวคิดหรือความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดขึ้น

๔. ขั้นการวัดและการประเมินผล

ควรใช้วิธีการวัดและการประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ด้วยการกำหนดเครื่องมือวัดและประเมินผล และกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินผลให้ชัดเจน

๕.๑๐ การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Process)

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเองคิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหา หรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาระบวนการคิดระดับสูงให้แก่ผู้เรียน ฝึกให้สังเกต การถาม-ตอบ การสื่อสารเชื่อมโยงบูรณาการการนำเสนอ สร้างองค์ความรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้กำกับ ควบคุม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ช่วยเหลือ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็น และสืบเสาะหาความรู้จากการถาม พยายามหาคำตอบ หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๑. **ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement)** เป็นการนำเรื่องที่ น่าสนใจ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น หรือความรู้เดิมที่เรียนมาแล้ว มากระตุ้นเพื่อสร้างคำถามที่จะใช้ในการสำรวจตรวจสอบศึกษา

๒. **ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)** กำหนดแนวทางการสำรวจตรวจสอบ ตั้งสมมติฐาน กำหนดทางเลือก แล้วลงมือปฏิบัติเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูล หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น ทดลอง กิจกรรมภาคสนาม ศึกษาเอกสารต่าง ๆ

๓. **ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)** นำข้อมูลที่ได้อธิบายวิเคราะห์ แปรผล สรุปผล นำเสนอผลสรุป เช่น บรรยายสรุป สร้างแบบจำลอง ฯลฯ

๔. **ขั้นขยายความรู้ (Elaboration)** เป็นการนำความรู้ใหม่ไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ซึ่งจะช่วยให้เชื่อมโยงกับเรื่องต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้กว้างขึ้น

๕. **ขั้นประเมิน (Evaluation)** ประเมินการเรียนรู้ ว่านักเรียนมีความรู้อะไรบ้าง อย่างไร และมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้

๕.๑๑ วิธีสอนแบบสาธิต (Demonstration Method)

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยการแสดงให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่าง พร้อมการอธิบายการปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนซักถาม อภิปราย และสรุปผลการเรียนรู้ การสาธิต อาจเป็นการสาธิตสำหรับผู้เรียนทั้งห้อง การสาธิตสำหรับกลุ่มย่อย หรือการสาธิตเป็นรายบุคคลก็ได้ รูปแบบการสาธิตมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน เช่น ผู้สอนเป็นผู้สาธิต ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสาธิต ผู้เรียนสาธิตเป็นกลุ่ม ผู้เรียนสาธิตเป็นรายบุคคล หรือวิทยากรสาธิต เป็นต้น ในการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตมีขั้นตอน ดังนี้

๑. **ขั้นเตรียม** จะต้องกำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน ศึกษาเนื้อหาที่จะสาธิตอย่างละเอียด กำหนดขั้นตอนการสาธิต เตรียมเครื่องมือหรืออุปกรณ์ เตรียมสถานที่สาธิต ทดลองการสาธิตทุกขั้นตอนก่อนสอน จัดเตรียมเอกสารและวิธีการวัดประเมินผล และกำหนดเวลาในการสาธิตให้เหมาะสม

๒. ขั้นสาธิต

- ๑) บอกจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนทราบ

๒) บอกขั้นตอนของกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนทราบวิธีและขั้นตอนการปฏิบัติขณะสาธิต เช่น ตำแหน่งที่ผู้เรียนนั่ง การจดบันทึก การสังเกต การตั้งคำถาม การสรุปขั้นตอนการสาธิต

๓) แนะนำสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๔) ดำเนินการสาธิต โดยสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็นขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อจะได้เข้าใจ ผู้สอนอาจสาธิตครั้งแรกอย่างช้า ๆ ก่อน แล้วย้อนกลับมาสาธิตให้เร็วขึ้น เพื่อให้เห็นธรรมชาติของการทำงานที่ต่อเนื่อง หรืออาจกลับมาสาธิตเฉพาะบางขั้นตอนที่ซับซ้อน

๕) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสาธิต ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนฟังไปด้วยระหว่างการสาธิตแต่ละขั้นตอน และอาจตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

๓. ขั้นสรุป

๑) ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปขั้นตอนต่าง ๆ จากการสาธิต เพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน

๒) ผู้สอนสรุปด้วยการตั้งคำถามให้ผู้เรียนได้พิจารณาจากขั้นตอนต่าง ๆ ที่สาธิต

๔. ขั้นวัดและประเมินผล

ควรประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ หรืออาจให้ผู้เรียนออกมาสาธิตให้เพื่อนดู

๕.๑๒ การจัดการเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing)

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมุติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

๖. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เป็นการตรวจสอบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความสามารถ และมีเจตคติ ตามคุณลักษณะตามกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสาระหลักของรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากสภาพจริง รวมถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ ทำให้การวัดและประเมินผลต้องเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งหมายถึง กระบวนการสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่นักเรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อนักเรียน เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงจึงมีความต่อเนื่องในการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลและนำไปใช้พัฒนา

ปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. เน้นกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนานักเรียน (Formative Evaluation) และประเมิน เพื่อตัดสินผล (Summative Evaluation) ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติ

๒. เน้นการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครู และกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

๓. เน้นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประเมินตามสภาพจริง ประเมินการสะท้อนความสามารถ และการแสดงออกของนักเรียน

๔. เน้นการบูรณาการประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอนของครูและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยประเมินจากคุณภาพของงานและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

๕. เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งเสริมให้มีการประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนและกลุ่มเพื่อน ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖. เน้นการประเมินนักเรียน ซึ่งต้องพิจารณาให้ครอบคลุมจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน

การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ในแต่ละครั้ง ครูควรมีการประเมินผลทุกครั้งที่เกิดการจัดการเรียนรู้ โดยทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนให้ครบทั้ง ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. **การประเมินผลก่อนเรียน** เป็นการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนว่า มีพื้นฐานความรู้เรื่องที่กำลังจะเรียนมากน้อยเพียงใด แต่ละคนมีความรู้แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เหมาะสมและถูกต้องต่อไป

๒. **การประเมินผลระหว่างเรียน** เป็นการประเมินขณะกำลังทำการสอนไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วมีการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบหรืออธิบาย หรือตอบในแบบฝึกทักษะหรือแบบทดสอบ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย เพื่อครูและนักเรียนจะได้ทราบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนว่า ได้ผลมากน้อยเพียงใดไปพร้อม ๆ กัน

๓. **การประเมินผลหลังเรียน** สามารถทำได้ ๒ ลักษณะ คือ ประเมินหลังจากที่ครูทำการสอนจบไปแล้ว ๑ ชั่วโมง หรือ ๑ หน่วยการเรียนรู้ เพื่อจะได้เตรียมเนื้อหาและวิธีทดสอบไว้ให้พร้อมกับการทดสอบครั้งต่อไป และประเมินเมื่อเรียนครบหลักสูตรเป็นการทดสอบความรู้ทั้งหมดที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมีวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนหลายประเภท ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการวัดว่าจะนำไปใช้เพื่อทำอะไร ครูสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการสอนแต่ละครั้งได้ วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้มี ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑. รูปแบบที่เป็นทางการ เป็นการวัดและประเมินผลโดยการทดสอบ และใช้แบบทดสอบหรือแบบวัดที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น การเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ใช้ในการวัดและประเมินผลเป็นคะแนน แล้วนำไปใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น เปรียบเทียบก่อนและหลัง เปรียบเทียบเพื่อดูพัฒนาการ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ เมื่อสิ้นสุดการสอน วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบที่เป็นทางการเหมาะสำหรับการประเมินเพื่อตัดสินผลมากกว่าการใช้เพื่อการประเมินพัฒนาการของนักเรียน หรือหาจุดบกพร่องสำหรับนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน แม้การวัดและประเมินผลรูปแบบนี้ซึ่งให้ข้อมูลสารสนเทศเชิงปริมาณจะสะดวกแก่การนำไปใช้ แต่ก็มีข้อควรคำนึงคือ เครื่องมือควรมีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

๒. รูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เป็นการได้มาซึ่งข้อมูลการเรียนรู้รายบุคคล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายซึ่งครูเก็บรวบรวมตลอดเวลา เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาความพร้อมและพัฒนาการของนักเรียน เพื่อใช้แก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน ปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสม ลักษณะของข้อมูลที่ได้ นอกจากที่เป็นตัวเลขแล้ว อาจเป็นข้อมูลบรรยายลักษณะพฤติกรรมที่ครูเฝ้าสังเกต หรือเป็นผลการเรียนรู้ในลักษณะคำอธิบายระดับพัฒนาการ จุดแข็ง จุดอ่อน หรือปัญหาของนักเรียนที่พบจากการสังเกต การสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่น ๆ การวัดและประเมินผลรูปแบบนี้เหมาะที่จะใช้เป็นข้อมูลพัฒนาการเรียนรู้รายบุคคลช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนอย่างลึกซึ้ง

วิธีดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้

๑. การสังเกตพฤติกรรม เป็นการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ซึ่งผู้สังเกตสามารถทำได้ตลอดเวลา แต่มีข้อควรคำนึงถึงคือ ไม่ควรขัดจังหวะขณะทำงานหรือขณะคิดในการเก็บข้อมูล อาจมีเครื่องมือช่วยในการเก็บในหลายลักษณะ แล้วแต่ลักษณะข้อมูลและการใช้ประโยชน์ เช่น สมุดจดบันทึกแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า

๒. การสอบปากเปล่า ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่แสดงออกด้วยการพูด ตอบประเด็นคำถามที่ครูเป็นผู้กำหนดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนรู้

๓. การพูดคุย เป็นการสื่อสาร ๒ ทางระหว่างนักเรียนกับครู สามารถทำเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้ การพูดคุยจะช่วยให้ครูติดตามตรวจสอบว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด เหมาะสำหรับเป็นข้อมูลที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้

๔. การใช้คำถาม การใช้คำถามเป็นเรื่องปกติในการจัดการเรียนรู้ แต่ถ้าเป็นคำถามที่ง่าย ๆ ไม่ท้าทาย ไม่สามารถทำให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งได้ การใช้คำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่มีประสิทธิภาพ แม้จะเป็นเรื่องยาก แต่พัฒนาได้ โดยครูต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการประเมินในชั้นเรียนที่เข้มข้นมากขึ้น มีวิธีการฝึกการใช้คำถามให้มีประสิทธิภาพ ๕ วิธีการ ดังนี้

๔.๑ คำถามที่ให้คำตอบที่เป็นไปได้หลากหลายคำตอบ คำถามแบบนี้ทำให้นักเรียนต้องคิด ต้องตัดสินใจว่า คำตอบใดถูกหรือใกล้เคียงที่สุด เพราะเหตุใด และไม่ถูกต้องเพราะเหตุใด คำถามแบบนี้ทำให้นักเรียนมีวิธีการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๔.๒ คำถามที่เป็นประโยชน์บอกเล่า เพื่อให้นักเรียนเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พร้อมเหตุผล การใช้วิธีการนี้นักเรียนต้องใช้ความคิดที่สูงกว่าวิธีแรก เพราะนักเรียนจะต้องยกตัวอย่างสนับสนุนความคิดเห็นตัวเอง นักเรียนจะได้ฝึกสะท้อนความคิดเห็น และมีการพัฒนาการด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

และเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของตนเองผ่านกระบวนการอภิปราย และเป็นการใช้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาแก่ทุกคนในชั้นเรียน

๔.๓ **หาสิ่งที่ตรงกันข้าม หรือสิ่งที่ใช่ (ถูก) สิ่งที่ไม่ใช่ (ไม่ถูก) และถามเหตุผล** เช่น ลักษณะคำถาม ทำไม ทำอย่างนี้จึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ทำไม ทำเช่นนี้จึงเป็นผลลบ ที่เป็นผลบวกเป็นเช่นไร วิธีการนี้เหมาะกับการทำงานเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มย่อย

๔.๔ **ให้คำตอบเป็นประเด็นสรุป แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนคิดที่มาของคำตอบ**

๔.๕ **ตั้งคำถามจากจุดที่เห็นต่าง โดยกำหนดประเด็นให้** เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสาร การอธิบาย และการอภิปรายโต้แย้งเชิงลึก เหมาะที่จะใช้อภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ปัญหาสุขภาพ ปัญหาเชิงจริยธรรม เป็นต้น

๕. **การเขียนสะท้อนการเรียนรู้** เป็นการเขียนตอบกระทู้หรือคำถามของครู ช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าของผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๖. **การประเมินการปฏิบัติ** เป็นวิธีการประเมินงานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะประเมินใน ๒ ประเด็นหลัก คือ การประเมินภาระงาน หรือกิจกรรม และเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) การประเมินการปฏิบัติอาจปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะงานหรือประเภทกิจกรรมดังนี้

๖.๑ **ภาระงานหรือกิจกรรมที่เน้นขั้นตอนการปฏิบัติและผลงาน** เช่น การจัดนิทรรศการ การนำเสนอ การสำรวจ การประดิษฐ์ การจัดทำแบบจำลอง การแสดงละคร ฯลฯ ครูจะต้องสังเกตและประเมินวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอนและผลงานของนักเรียน

๖.๒ **ภาระงานหรือกิจกรรมที่เน้นการสร้างลักษณะนิสัย** เช่น การรักษาความสะอาด การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรักษาสาธารณสุขสมบัติต่าง ๆ กิจกรรมหน้าเสาธง ลักษณะการประเมิน เป็นการประเมินด้วยการสังเกตและจดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับนักเรียน

๖.๓ **ภาระงานที่มีลักษณะประเมินโครงการหรือโครงงาน** ภาระงานนี้เป็นกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินการมาก ดังนั้น การประเมินจึงควรมีการประเมินเป็นระยะ ๆ เช่น **ระยะก่อนดำเนินการ** เป็นการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินการและความเป็นไปได้ขณะดำเนินการ **ระหว่างดำเนินการ** เป็นการประเมินการปฏิบัติจริงตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าไม่เป็นไปตามแผนให้แก้ไขปรับปรุงระหว่างปฏิบัติ สำหรับการประเมินระยะสิ้นสุดโครงการหรือโครงงาน เป็นการประเมินผลงาน ผลกระทบ และวิธีการนำเสนอผลการดำเนินงาน

๖.๔ **ภาระงานที่เน้นผลผลิต** การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินคุณภาพของผลงาน ซึ่งจะเห็นได้จากการนำเสนอแผนผังความคิด แผนผังการทำงาน แผนที่ แผนภูมิ กราฟ ตาราง เป็นต้น โดยอาจต้องใช้เครื่องเก็บข้อมูลประกอบการประเมินควบคู่ไปด้วย เช่น แบบบันทึกพฤติกรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบตรวจสอบรายงาน แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน

๗. **การประเมินโดยแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment)** การประเมินในลักษณะนี้เป็นการประเมินชิ้นงานที่สะท้อนความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักเรียน ที่เก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน

หากเป็นแฟ้มสะสมผลงานดีเด่น นักเรียนต้องแสดงความคิดเห็นหรือเหตุผลที่เลือกผลงานนั้นเก็บไว้ตามวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน

๘. การวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบ การวัดและประเมินผลแบบนี้ครูจะเลือกสร้างแบบทดสอบ โดยเน้นให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลนั้น ๆ เช่น แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบเติมคำ แบบความเรียง แบบเขียนตอบ ทั้งนี้แบบทดสอบที่จะใช้ต้องมีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่น

๙. การประเมินด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด เป็นการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะ และเจตคติ ที่ควรปลูกฝังในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีลำดับการวัดและประเมินผลจากขั้นต่ำสุดไปสูงสุดดังนี้

ขั้นรับรู้ เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกมา รู้จัก เต็มใจ สนใจ

ขั้นตอบสนอง เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกมา เชื่อฟัง ทำตาม อาสาทำ พอใจที่จะทำ

ขั้นเห็นคุณค่า (ค่านิยม) เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงความเชื่อ ซึ่งแสดงออก โดยการกระทำหรือปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ยกย่องชมเชย สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือทำกิจกรรมที่ตรงกับความเชื่อของตน ทำด้วยความเชื่อมั่น ศรัทธา และปฏิเสธที่จะทำในสิ่งที่ขัดแย้งตามความเชื่อของตน

ขั้นจัดระบบคุณค่า เป็นการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม อภิปราย เปรียบเทียบ จนเกิดอุดมการณ์ในความคิดของตนเอง

ขั้นสร้างคุณลักษณะ เป็นการประเมินพฤติกรรมที่มีแนวโน้มว่า จะประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นอยู่เสมอในสถานการณ์เดียวกัน จนเกิดเป็นอุปนิสัย

๑๐. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายซึ่งได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน จึงควรใช้การประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) ร่วมกับการประเมินด้วยวิธีการอื่น ภาระงานควรสะท้อนสภาพความเป็นจริง หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากกว่าเป็นการปฏิบัติกิจกรรมทั่ว ๆ ไป ดังนั้น การประเมินตามสภาพจริงจึงควรมีการออกแบบการเรียนรู้และประเมินผลไปด้วยกัน ตลอดจนกำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง มีวิธีการวัดและประเมินผล โดยยึดเนื้อหาสาระจากผลการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติ ครูจะต้องนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งต้องครอบคลุมทั้ง ๓ ด้านดังกล่าวให้มีความหลากหลายในรูปแบบของการวัดและประเมินผล ครูควรพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตน และกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้ได้รับการพัฒนาที่เต็มตามศักยภาพ ดังนี้

๑. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ความรู้ที่นักเรียนพึงมี มีทั้งด้านความรู้เชิงเนื้อหา เชิงกระบวนการ และเจตคติ

ตัวอย่าง ความรู้เชิงเนื้อหา เช่น ความรู้ด้านการเมืองการปกครองของประเทศไทย ประกอบด้วยระบบการเมืองการปกครอง สิทธิเด็ก/สิทธิมนุษยชน

ตัวอย่าง ความรู้เชิงกระบวนการ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล การยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรม การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการนำเสนอปัญหาและแสดงความคิดเห็น

ตัวอย่าง ความรู้ด้านเจตคติ เช่น ความภูมิใจในความเป็นไทย ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ วิถีประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิต

๒. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะ/กระบวนการ เป็นการวัดและประเมินผลที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง วิธีการวัดและประเมินผล จึงควรวัดความสามารถในการทำงานและการแสดงออกที่มีความคล่องแคล่ว ภายใต้อาณัติและเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยวัดทั้งวิธีการ (Process) และผลงาน (Product) ที่นักเรียนกระทำและแสดงออก มีวิธีการวัดและประเมินผลที่ครูสามารถเลือกใช้ได้หลากหลายวิธี ดังนี้

๒.๑ การสังเกตพฤติกรรม มีทั้งระบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ นิยมใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า

๒.๒ การทดสอบภาคปฏิบัติ เมื่อต้องการวัดทักษะการปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยให้นักเรียนเขียนตอบ หรือเป็นข้อความเลือกตอบ

๒.๓ การสร้างสถานการณ์จำลอง ใช้เมื่อครูไม่สามารถนำนักเรียนไปทดสอบภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้ จึงกำหนดสถานการณ์ขึ้น

๒.๔ แฟ้มสะสมผลงาน เหมาะสำหรับการประเมินภาพรวม เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนสามารถนำทักษะต่าง ๆ ไปบูรณาการใช้อย่างกลมกลืน เป็นธรรมชาติสอดคล้องกับชีวิตจริง

๒.๕ การบันทึกพฤติกรรม การวัดและประเมินผลวิธีนี้ใช้เมื่อต้องการให้นักเรียนบรรยายพฤติกรรมของตนเองและเพื่อนขณะเข้าร่วมกิจกรรมเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือทำการบันทึกเมื่อออกภาคสนาม โดยให้นักเรียนจดบันทึก รายงานความสามารถ ความคิดเห็น และความประทับใจของตนเอง ของเพื่อน และของกลุ่ม

๓. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านเจตคติ การวัดเจตคติต้องใช้เทคนิคแตกต่างจากการวัดความรู้และการวัดทักษะ/กระบวนการ เทคนิคการวัดเจตคติ ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ควรใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การตอบคำถามสั้น ๆ การให้แสดงถึงอุดมคติ การสำรวจโดยครู การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การประเมินตนเอง การวัดเจตคติเป็นการใช้เทคนิคเพื่อค้นหาว่านักเรียนชอบอะไร มากกว่าอะไร ผลที่ได้จากการวัดเจตคติจะไม่ได้สรุปตามความคิดเห็นของนักเรียนเพียงคนเดียว หรือนักเรียนจำนวนน้อย แต่สรุปจากความคิดเห็นของนักเรียนทั้งหมด หรือโดยส่วนรวมของชั้นเรียน เครื่องมือวัดเจตคติจึงควรสร้างขึ้นมาเองโดยครู

การวัดเจตคติควรมีคำชี้แจงในการทำเครื่องมือที่ชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจและสั้น ๆ ใช้เวลาไม่มากนัก การวัดเจตคติมีเทคนิคในการวัด ซึ่งทำได้หลายวิธี ดังนี้

๓.๑ การวัดและประเมินผลด้วยครู โดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกผลการสังเกต การสอบถาม การประเมินตนเอง การสำรวจพฤติกรรม การวัดความคิดเห็น การวัดเจตคติ การวัดสถานการณ์

๓.๒ การเขียนตอบรายบุคคล

๓.๓ การใช้มาตราส่วนประมาณค่า

๓.๔ การตรวจสอบรายการ

๓.๕ การประเมินโดยครู เพื่อน พ่อ แม่ และผู้ปกครอง

การประเมินด้านเจตคติเน้นการประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับคุณลักษณะ/ตัวชี้วัด และตามสภาพจริง สะท้อนเจตคติหรือความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริง

ตัวอย่างการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านเจตคติ คุรายละเอียดในตอนที ๓

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง คิดเป็นสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค โดยให้ความสำคัญของคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนปลายปี/ปลายภาค เช่น ๖๐:๔๐ ๗๐:๓๐ ๘๐:๒๐ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาว่าจะกำหนดสัดส่วนแบบใด

ตัวอย่าง การคิดสัดส่วนคะแนนเป็น ๗๐:๓๐ หมายถึง คะแนนระหว่างเรียน ๗๐ คะแนน และคะแนนปลายปี/ปลายภาค ๓๐ คะแนน ดังนี้

สัดส่วนคะแนน ๗๐ : ๓๐	
คะแนนระหว่างเรียน	๗๐ คะแนน
๑. คะแนนตามผลการเรียนรู้ทุกข้อ	๓๐ คะแนน
๒. คะแนนวัดผลกลางปี/กลางภาค ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓๐ คะแนน
๓. คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์	๑๐ คะแนน
คะแนนปลายปี/ปลายภาค	๓๐ คะแนน

การตัดสินผลการเรียน ใช้ระบบผ่านและไม่ผ่าน โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผ่านที่ร้อยละ ๕๐ จากนั้นจึงให้ระดับผลการเรียนที่ผ่านเป็นระบบต่าง ๆ ตามที่สถานศึกษากำหนด ได้แก่ ระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน

ระบบตัวเลข	ระบบตัวอักษร	ระบบร้อยละ	ระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน		
			๕ ระดับ	๔ ระดับ	๒ ระดับ
4	A	๘๐-๑๐๐	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม	ผ่าน
3.5	B+	๗๕-๗๙	ดี	ดี	
3	B	๗๐-๗๔			
2.5	C+	๖๕-๖๙	พอใช้	ผ่าน	
2	C	๖๐-๖๔			
1.5	D+	๕๕-๕๙	ผ่าน		

1	D	๕๐-๕๔			
0	F	๐-๔๙	ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน

๗. คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๑๒_ หน้าที่พลเมือง ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐

ชั่วโมง

.....

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย ในเรื่องการแสดงความเคารพ การรับประทานอาหาร การทักทาย ด้วยวาจาและยิ้ม แสดงออกถึงความกตัญญูทวดเทีต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ เห็นความสำคัญของภาษาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาทในเรื่องการออมและการประหยัด หลักการทรงงาน ในเรื่องการประหยัด ความเรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อกัน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียนในเรื่องการรักษาความสะอาด การรักษาของใช้ร่วมกัน และการส่งงาน ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียนในเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครู ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่นในเรื่องเชื้อชาติ ภาษา เพศ สุขภาพ ความพิการ ความสามารถ ถิ่นกำเนิด ฯลฯ ยกตัวอย่างความขัดแย้งในห้องเรียนในกรณีความคิดเห็นไม่ตรงกัน การละเมิดสิทธิของผู้อื่น และเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และกระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจและรักษาไว้ซึ่งความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ สามารถจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๒. แสดงออกถึงความกตัญญูทวดที่ต่อบุคคลในครอบครัว
๓. เห็นความสำคัญของภาษาไทย
๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน
๗. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
๘. ขอมรับการเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น
๙. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในห้องเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

๘. โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้/ข้อที่	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
๑	เราภูมิใจในความเป็นไทย	๑ ๒ ๓ ๑๐	๕	๒๕
๒	เรารักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	๔ ๕ ๑๐	๑๑	๒๕
๓	เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๖ ๗ ๑๐	๗	๒๐
๔	เรามีความปรองดอง สมานฉันท์	๘ ๙ ๑๐	๕	๑๐
๕	เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	๑๐	๘	๒๐
ระหว่างปี				๗๐
กลางปี / ปลายปี				๓๐
รวม				๑๐๐

๕. โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั่วโมงที่ ๑ ปฐมนิเทศ ข้อตกลงการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักความเป็นไทย ๘ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๒ ๑. มารยาทไทย

๑.๑ การแสดงความเคารพ

ชั่วโมงที่ ๓ ๑.๑ การแสดงความเคารพ

ชั่วโมงที่ ๔ ๑.๒ การรับประทานอาหาร

ชั่วโมงที่ ๕ ๑.๒ การรับประทานอาหาร

ชั่วโมงที่ ๖ ๑.๓ การทักทายด้วยวาจาและยิ้ม

ชั่วโมงที่ ๗ ๒. ความกตัญญูต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

ชั่วโมงที่ ๘ ๓. ความสำคัญของภาษาไทย

ชั่วโมงที่ ๙ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑๑ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑๐ ๑. กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

๑.๑ กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ

ชั่วโมงที่ ๑๑ ๑.๒ กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา

ชั่วโมงที่ ๑๒ ๑.๓ กิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

ชั่วโมงที่ ๑๓ ๒. วันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

ชั่วโมงที่ ๑๔ ๓. พระบรมราโชวาท

ชั่วโมงที่ ๑๕ ๓.๑ การออม

ชั่วโมงที่ ๑๖ ๓.๒ การประหยัด

ชั่วโมงที่ ๑๗ ๔. หลักการทรงงาน

๔.๑ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

ชั่วโมงที่ ๑๘ ๔.๒ ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน

ชั่วโมงที่ ๑๙ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ

ชั่วโมงที่ ๒๐ ทดสอบกลางปี

ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๗ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๒๑ ๑. ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๒ ๑.๑ การรักษาความสะอาด

ชั่วโมงที่ ๒๓ ๑.๒ การรักษาของใช้ร่วมกัน

- ชั่วโมงที่ ๒๔ ๑.๓ การส่งงาน
- ชั่วโมงที่ ๒๕ ๒. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
- ๒.๑ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่
- ชั่วโมงที่ ๒๖ ๒.๒ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู
- ชั่วโมงที่ ๒๗ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และ โครงงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

๕ ชั่วโมง

- ชั่วโมงที่ ๒๘ ๑ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
- รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติและภาษา สุขภาพ
- ชั่วโมงที่ ๒๙ ๑ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ความสามารถ ถิ่นกำเนิด ศาสนา
- ชั่วโมงที่ ๓๐ ๒. ความขัดแย้งในห้องเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติ
- ๒.๑ การแก้ปัญหความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน
- ชั่วโมงที่ ๓๑ ๒.๑ การแก้ปัญหความขัดแย้งจากการละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- ชั่วโมงที่ ๓๒ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และ โครงงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

๘ ชั่วโมง

- ชั่วโมงที่ ๓๓ ๑. ความซื่อสัตย์สุจริต
- ชั่วโมงที่ ๓๔ ๒. ความขยันหมั่นเพียร
- ชั่วโมงที่ ๓๕ ๓. ความอดทน
- ชั่วโมงที่ ๓๖ ๔. การใฝ่หาความรู้
- ชั่วโมงที่ ๓๗ ๕. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
- ชั่วโมงที่ ๓๘ ๖. การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
- ชั่วโมงที่ ๓๙ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และ โครงงาน
- ชั่วโมงที่ ๔๐ ทดสอบปลายปี

ตอนที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้

รายชั่วโมง

รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)

๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๒ รักษาดี ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

● การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

● ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

- รู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้อภีกรายวิชาหนึ่ง นอกเหนือจากรายวิชาพื้นฐาน โดยได้กำหนดจุดเน้นและขอบข่ายของรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ เป็น ๕ จุดเน้น และยังได้กำหนดผลการเรียนรู้ชั้นปีและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ รวมทั้งยังได้จัดทำคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อให้สถานศึกษานำไปกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของตนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔. ภาระการเรียนรู้

๑. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง
๒. การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง
๓. การจัดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง
๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง
๕. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง
๖. คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑
๗. โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑
๘. โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง
 - การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ๓. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแนะนำตนเอง แล้วให้นักเรียนแนะนำตนเองตามลำดับตัวอักษร หรือตามลำดับหมายเลขประจำตัว หรือตามแถวที่นั่ง ตามความเหมาะสม

๓. ครูให้ความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง พร้อมซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) ทำไมเราจึงต้องเรียนรายวิชา หน้าที่พลเมือง
- ๒) รายวิชาหน้าที่พลเมืองมีความสำคัญและจำเป็นต่อเราหรือไม่ เพราะอะไร
- ๓) หน้าที่พลเมืองในรายวิชาพื้นฐานกับรายวิชาเพิ่มเติมต่างกันอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูศึกษาข้อมูลเรื่อง เป้าหมายการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ ๑) สรุป แล้วนำมาเล่าให้นักเรียนฟัง

๖. ครูอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงเรื่อง การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง และการจัดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ ๑)

๗. ครูระบุสิ่งที่ต้องเรียนในรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ โดยใช้ข้อมูลจากหน้าสารบัญในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ของ วพ. จากนั้นอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ ๑)

- ๑) คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑
- ๒) โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑
- ๓) โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

๘. ครูบอกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ โดยสรุปว่ามีเทคนิค และวิธีการเรียนรู้อะไรบ้าง (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ ๑)

๙. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้ (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ ๑) ประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ มีเวลาเรียนเท่าไร
- ๒) รายวิชานี้จะสอบและเก็บคะแนนอย่างไร และเท่าไร
- ๓) รายวิชานี้จะตัดสินผลการเรียนอย่างไร

๑๐. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่จะใช้ประกอบการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ โดยใช้ข้อมูลจากหน้าบรรณานุกรมในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ของ วพ. นอกจากนี้ ครูควรแนะนำแหล่งสืบค้นความรู้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในแต่ละหน่วยในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ของ วพ. เพื่อทำความเข้าใจถึงแหล่งสืบค้นความรู้แต่ละอย่าง

๑๑. ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันทำข้อตกลงในการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ใน ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) เวลาเรียน ต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในรายวิชานี้ หรือไม่ขาดเรียนเกิน ๓ ครั้ง กรณีป่วยต้องส่งใบลาโดยผู้ปกครองลงชื่อรับรองการลา

๒) ควรเข้าห้องเรียนตรงเวลาและรักษามารยาทในการเรียน

๓) เมื่อเริ่มเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วย การเรียนรู้แล้วจะมีการทดสอบหลังเรียน

๔) ในชั่วโมงที่มีการฝึกปฏิบัติงาน ควรเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อม โดยจัดหาไว้ล่วงหน้า

๕) รับผิดชอบการเรียน การสร้างชิ้นงาน และการส่งงานตามเวลาที่กำหนด

๖) รักษาความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติงานกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ทำงานทุกครั้ง

ขั้นขยายความรู้

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้และแหล่งสืบค้นความรู้อื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและ บันทึกผล

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือ มีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ กิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– รายวิชานี้มีเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้อย่างไร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เราภูมิใจในความเป็นไทย

	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ มารยาทไทย (๑)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ มารยาทไทย (๒)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การรับประทานอาหาร (๑)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การรับประทานอาหาร (๒)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ การทักทายด้วยวาจาและยิ้ม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ ความกตัญญูคุณทวดที่ต่อพ่อแม่ และญาติผู้ใหญ่	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ความสำคัญของภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ กิจกรรมบูรณาการ ทบสวน และโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
มารยาทไทย (๑)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
--	---

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย
- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูทศเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- คนไทยเป็นผู้ที่มีมารยาทไทยงดงามอ่อนช้อย สามารถเห็นได้จากการแสดงความเคารพในสถานการณ์ต่าง ๆ
๔. สาระการเรียนรู้
๑. มารยาทไทย
- ๑.๑ การแสดงความเคารพ
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การแสดงความเคารพอย่างถูกต้อง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง มารยาทไทย ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่ามารยาทไทยเป็นเรื่องของวัฒนธรรมไทย การรักษาวินัยวัฒนธรรมไทยเป็น ๑ ในค่านิยมหลักของคนไทยข้อ ๕ “รักษาวินัย ประเพณีอันงดงาม”

๔. ครูให้นักเรียนดูภาพคนทักทายกันด้วยการจับมือและภาพคนทักทายกันด้วยการไหว้ แล้วซักถามนักเรียนว่า ภาพใดเป็นภาพที่แสดงถึงมารยาทไทย ให้นักเรียนช่วยกันตอบและครูเฉลยคำตอบ

๕. ครูสอบถามนักเรียนว่า นักเรียนรู้จักมารยาทไทยอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนั้นครูอธิบายเกี่ยวกับคำว่ามารยาทไทยเพิ่มเติม

๖. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๗. ครูอธิบายเกี่ยวกับการแสดงความเคารพโดยใช้เนื้อหาจาก หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๘. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองว่าเคยประพฤติตนเป็นผู้มีมารยาทไทยด้านการแสดงความเคารพอย่างไรบ้าง แล้วนำมาเล่าในชั้นเรียน จากนั้นครูแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนปฏิบัติถูกต้องหรือไม่ และกล่าวชมเชยนักเรียน

ชั้นขยายความรู้

๕. ครูหาภาพกิจกรรมมารยาทแบบต่าง ๆ ทั้งกิริยาที่แสดงความเคารพและกิริยาที่ไม่แสดงความเคารพมาให้นักเรียนดู เช่น ภาพเด็กไหว้ผู้ใหญ่ ภาพนั่งพับเพียบในห้องจริยธรรมหรือในที่ต่าง ๆ ภาพเด็กทะเลาะกัน ภาพเด็กดื้อ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าภาพใดบ้างเป็นภาพที่แสดงความเคารพ

ชั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– เราควรจะแสดงความเคารพอย่างไรได้บ้าง

ชั้นสรุป

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง มารยาทไทยด้านการแสดงความเคารพ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุดพร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพคนทักทายกันด้วยการจับมือ

๒. ภาพคนทักทายกันด้วยการไหว้

๓. ภาพพฤติกรรมที่แสดงความเคารพกับไม่แสดงความเคารพ

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
มารยาทไทย (๒)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
--	---

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย
- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้
๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- มารยาทไทยสามารถแสดงออกได้อย่างชัดเจนที่สุดผ่านการแสดงความเคารพ ได้แก่ การไหว้ โดยมีทั้งการไหว้พระสงฆ์ การไหว้บิดามารดาและครูอาจารย์ การไหว้บุคคลที่เคารพนับถือทั่วไป และการไหว้บุคคลที่เสมอกัน

๔. สาระการเรียนรู้
๑. มารยาทไทย
- ๑.๑ การแสดงความเคารพ
- การไหว้

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การไหว้พระสงฆ์อย่างถูกต้อง
- การไหว้บิดามารดาและครูอาจารย์อย่างถูกต้อง
- การไหว้บุคคลที่เคารพนับถืออย่างถูกต้อง
- การไหว้ผู้ที่เสมอกันอย่างถูกต้อง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง มารยาทไทยด้านการไหว้ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนว่า ก่อนมาโรงเรียน นักเรียนได้ไหว้พ่อแม่หรือไม่ และเมื่อกลับจากโรงเรียนถึงบ้านได้ทักทายพ่อแม่อย่างไร สุ่มเลือกนักเรียนตอบคำถามหน้าชั้นเรียน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูอธิบายเกี่ยวกับการไหว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เนื้อหาจาก หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๖. ครูให้นักเรียนจับคู่กันสลับกันรับบทเป็นพระสงฆ์ บิดามารดาและครูอาจารย์ บุคคลที่เคารพนับถือทั่วไป กับเป็นนักเรียนเอง ฝึกไหว้พระสงฆ์ ไหว้บิดามารดาและครูอาจารย์ ไหว้บุคคลที่เคารพนับถือทั่วไป และไหว้กันและกัน ครูสังเกตและเลือกคู่ที่ปฏิบัติได้ถูกต้องและอ่อนช้อยงดงามออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้นเรียน

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๘. ครูให้นักเรียนดูภาพการไหว้แบบต่าง ๆ ที่ละภาพแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าภาพการไหว้ลักษณะนี้ใช้กับบุคคลใด รู้ได้อย่างไร

ขั้นประเมิน

๙. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– ถ้านักเรียนได้พบปะกับคุณน้าที่เป็นเพื่อนบ้าน นักเรียนต้องไหว้แบบใด

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การไหว้ โดยบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพการไหว้แบบต่าง ๆ

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานรายบุคคล

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

การรับประทานอาหาร (๑)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย
- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความอดทน การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- คนไทยนิยมรับประทานอาหารร่วมกัน เราจึงต้องเรียนรู้มารยาทในการรับประทานอาหารให้สุภาพเรียบร้อยไม่ว่าจะเป็นการนั่งพื้นรับประทานอาหารหรือนั่งโต๊ะรับประทานอาหาร
๔. สาระการเรียนรู้
๑. มารยาทไทย
- ๑.๒ การรับประทานอาหาร
- มารยาทในการนั่งรับประทานอาหาร
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การสาธิตการนั่งรับประทานอาหารทั้งแบบนั่งพื้นและนั่งโต๊ะ

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การรับประทานอาหาร ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ โดยครูพานักเรียนไปนั่งเรียนในห้องกิจกรรม หรือห้องที่มีพื้นที่เพื่อจัดเตรียมโต๊ะและเก้าอี้ ๔ ตัว พร้อมกับเสื่อและเบาะนั่ง ๔ ใบ ไว้กลางห้องเรียน และให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมล้อมรอบได้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนว่าที่บ้านของนักเรียนคนใดมีการรับประทานอาหารร่วมกันโดยนั่งกับพื้น และคนใดมีการรับประทานอาหารร่วมกันโดยนั่งโต๊ะ ให้นักเรียนยกมือขึ้นตามลักษณะของบ้านตนเอง แล้วครูสุ่มเลือกนักเรียนออกมาลักษณะละ ๑ คน ให้เล่าประสบการณ์สั้น ๆ และกล่าวชมเชยนักเรียน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูอธิบายหรือให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับการรับประทานอาหารแบบนั่งพื้นและแบบนั่งโต๊ะ จาก หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๘ คน แล้วเลือกนักเรียนกลุ่มแรกออกมาสาธิตเป็นตัวอย่างให้เพื่อน ๆ ชม โดยให้ ๔ คน ฝึกปฏิบัติการนั่งรับประทานอาหารแบบนั่งกับพื้น และอีก ๔ คน ฝึกปฏิบัติการนั่งรับประทานอาหารแบบนั่งโต๊ะ

๗. นักเรียนกลุ่มที่เหลือ ผลัดกันออกมาฝึกปฏิบัติที่อุปกรณ์กลางห้องเรียน โดยมีครูช่วยให้คำแนะนำกับแต่ละกลุ่ม

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมารยาทที่ควรปฏิบัติในการรับประทานอาหารในงานเลี้ยง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– หากเรามีโอกาสไปร่วมรับประทานอาหารบนเรือนไทยกับผู้อื่นซึ่งต้องนั่งกับพื้น เราจะปฏิบัติตนได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรับประทานอาหาร โดยให้นักเรียนสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ได้แก่ โต๊ะอาหาร เก้าอี้รับประทานอาหาร ๔ ตัว เสื่อปูพื้น เบาะรองนั่ง ๔ ใบ

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายกลุ่ม

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

การรับประทานอาหาร (๒)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย

๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การรับประทานอาหารในครอบครัวไทยนิยมรับประทานอาหารพร้อมกันหลายคน เราจึงควรทราบว่าขณะรับประทานอาหารควรปฏิบัติตนอย่างไร เพื่อนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย
 - ๑.๒ การรับประทานอาหาร
 - มารยาทขณะรับประทานอาหาร
 - มารยาทหลังรับประทานอาหาร

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การฝึกปฏิบัติรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น ถูกต้องและมีมารยาท

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การ รับประทานอาหาร ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดและตอบว่าสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติในการรับประทานอาหารมีอะไรบ้าง ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ช่วยกันคิดและตอบคำถาม

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูเตรียมโต๊ะอาหาร ๔ ที่นั่ง รวมทั้งอุปกรณ์บนโต๊ะอาหาร เช่น จาน ชาม ช้อนส้อม จานกับข้าว และแก้วน้ำ เพื่อให้นักเรียนสาธิตตามหัวข้อดังนี้

๑) มารยาทขณะรับประทานอาหาร

๒) มารยาทหลังรับประทานอาหาร

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมารยาทขณะรับประทานอาหารและมารยาทหลังรับประทานอาหารจาก หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๗. ครูให้นักเรียนออกมาฝึกปฏิบัติมารยาทในการรับประทานอาหารที่ละกลุ่ม และช่วยกันประเมินผล

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๘. ครูให้นักเรียนรวบรวมการกระทำที่เป็นการแสดงว่าเป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ในขณะที่รับประทานอาหาร แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนในชั้นฟัง

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนหรือคนในครอบครัวปฏิบัติตนในการรับประทานอาหารไม่ถูกต้อง นักเรียนจะอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรับประทานอาหาร โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. โตะอาหาร ๔ ที่นั่ง รวมทั้งอุปกรณ์บนโต๊ะอาหาร เช่น จาน ชาม ช้อนส้อม จานกับข้าว และ แก้วน้ำ
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายกลุ่ม
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

การทักทายด้วยวาจาและยิ้ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย

๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คนไทยเราจะทักทายกันด้วยการไหว้พร้อมกับยิ้มและกล่าวคำทักทาย จนมีคนกล่าวว่าประเทศไทยเราเป็น “สยามเมืองยิ้ม”

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย
- ๑.๑ การทักทายด้วยวาจาและยิ้ม

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- แสดงการทักทายและกล่าวคำทักทายถูกต้อง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การ ตกทายเป็นวาจาและยืม ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษาในห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานคำนิยามหลักของคนไทย ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าการตกทายเป็นวาจาและยืมเป็นเรื่องของวัฒนธรรมไทย การรักษาวัฒนธรรมไทยเป็น ๑ ในคำนิยามหลักของคนไทยข้อ ๕ “รักษาวินัย ประเพณีอันงดงาม”

๔. ครูซักถามนักเรียนว่า “นักเรียนรู้จักคำว่า สยามเมืองยิ้มหรือไม่ มีความหมายว่าอย่างไร” ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การตกทายเป็นวาจาและยืม ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป.๑

๗. ครูอธิบายสรุปเรื่องการตกทายเป็นวาจาและยืมให้นักเรียนฟัง

๘. ครูให้นักเรียนจับคู่ออกมาสาธิตการตกทายกันหน้าชั้นเรียน

๙. ครูให้นักเรียนสรุปหรือบอกให้เพื่อน ๆ ฟังว่า ได้อะไรบ้างจากการสาธิตการตกทายกัน

๑๐. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนทำสัญลักษณ์แทนตัวบุคคล ๑ คนต่อ ๑ สัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเราได้ตกทายบุคคลนั้น ๆ อย่างถูกต้องในแต่ละวัน รวบรวมให้ได้ ๑ สัปดาห์ แล้วนำมาสรุปว่าเราได้ตกทายอย่างถูกต้องไปกี่คน แล้วเรารู้สึกอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– เราจะท้าทายกันด้วยคำว่า สวัสดิ์ครับ/ค่ะ เมื่อใด

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การท้าทายด้วยวาจาและอิม โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความกตัญญูทดแทนต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

ความกตัญญูทวดเวทื่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย
- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูทวดเวทื่อพ่อแม่เพื่อพ่อแม่ เสียสละ)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๒. แสดงออกถึงความกตัญญูทวดเวทื่อบุคคลในครอบครัว
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- พ่อแม่และญาติผู้ใหญ่เป็นผู้ที่คอยเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนเราให้เราเป็นคนดีในสังคม เราต้องรู้คุณ และตอบแทนคุณของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่
๔. สาระการเรียนรู้
๒. ความกตัญญูทวดเวทื่อพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การแสดงความกตัญญูต่เวทีต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การแสดงความกตัญญูต่เวทีต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนว่า นักเรียนรู้จักคำว่ากตัญญูหรือไม่ ให้นักเรียนช่วยกันตอบ แล้วครูอธิบายเพื่อขยายความจากคำตอบของนักเรียน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความกตัญญูต่เวทีต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟัง พร้อมซักถามประเด็นต่าง ๆ ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๖. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง ความกตัญญูต่เวทีต่อพ่อแม่ แล้วร่วมกันเฉลยในชั้นเรียน

ขั้นขยายความรู้

๗. ครูให้นักเรียนรวบรวมสิ่งที่ผู้อื่นเคยช่วยเหลือเราว่ามีอะไรบ้าง แล้วเราจะตอบแทนบุญคุณเขาอย่างไร

ขั้นประเมิน

๘. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๕. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๑. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– นักเรียนจะสามารถกตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความกตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ โดยให้นักเรียนสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๓. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพจน์ปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความกตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

ความสำคัญของภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรารู้จักในความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย
- ๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๓. เห็นความสำคัญของภาษาไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของไทย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทำให้ชาติมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญในสังคมไทย เราต้องช่วยกันอนุรักษ์ภาษาไทยของเรา
๔. สาระการเรียนรู้
๓. ความสำคัญของภาษาไทย
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ
๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน
- ภาระงานรวบยอด

– การเขียนภาษาไทยและเลขไทยถูกต้อง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ความสำคัญของภาษาไทย ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำภาพตัวอักษรไทยและตัวเลขไทยให้นักเรียนดูหน้าชั้นเรียน และเกริ่นนำให้นักเรียนฟังถึงความสำคัญของภาษาไทย จากนั้นสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๔. ครูอ่านเนื้อหาเรื่อง ความสำคัญของภาษาไทย ให้นักเรียนฟัง โดยใช้ข้อมูลจาก หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๕. ครูเตรียมกระดาษแข็งสีต่าง ๆ ขนาด ๕x๕ นิ้ว แล้วแจกให้นักเรียนคนละ ๑ ใบ ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ ด้วยภาษาไทยและเลขไทยอย่างบรรจง แล้วตกแต่งวาดภาพระบายสีให้สวยงาม

๖. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๗. นักเรียนช่วยกันสรุปว่า ภาษาไทยมีความสำคัญต่อเราอย่างไร จะเกิดผลเสียอย่างไรถ้าเราใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องเหมาะสม

ขั้นประเมิน

๘. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๙. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๑. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– ภาษาไทยสร้างเอกภาพของชาติได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความสำคัญของภาษาไทย โดยให้นักเรียนสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๒. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพตัวอักษรไทยและเลขไทย

๒. วัสดุ / อุปกรณ์ประกอบการประดิษฐ์ กระดาษแข็งสีต่าง ๆ / ดินสอสี

๓. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เราภูมิใจในความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- ๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
๒. แสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทีต่อบุคคลในครอบครัว
๓. เห็นความสำคัญของภาษาไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะที่ดีของคนไทย คือ การมีมารยาทในการแสดงความเคารพด้วยการไหว้ มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการทักทายด้วยวาจาและการยิ้ม นอกจากนี้ยังมีการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ และเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยที่เป็นภาษาประจำชาติของเรา

กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงงาน เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงงาน โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย
 - ๑.๑ การแสดงความเคารพ
 - ๑.๒ การรับประทานอาหาร
 - ๑.๓ การทักทายด้วยวาจาและการยิ้ม
๒. การแสดงความกตัญญูคนเฒ่าที่ต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่
๓. ความสำคัญของภาษาไทย
๔. กิจกรรมเสนอแนะ
๕. โครงงาน
๖. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๗. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. รักความเป็นไทย
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การแสดงความเคารพถูกต้อง
 - การกล่าวทักทายอย่างเหมาะสม
 - การใช้ภาษาไทยถูกต้อง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง เราภูมิใจ ในความเป็นไทย ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนควิทัศน์เกี่ยวกับมารยาทไทยในเรื่องต่าง ๆ เช่น มารยาทในการไหว้พ่อแม่ ครู อาจารย์ มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการทักทาย จากนั้นสนทนาและซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- วิทัศน์ที่นักเรียนได้ดูเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง
- นักเรียนเคยแสดงมารยาทไทยที่ได้ดูมากับใคร ที่ไหนบ้าง

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง เราภูมิใจในความเป็นไทย จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะต่อไปนี้

- ให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มผลัดกันฝึกแสดงความเคารพและกล่าวคำทักทายเพื่อน ๆ และคุณครู จากนั้นสาธิตให้เพื่อน ๆ ดู และช่วยกันประเมินผล
- ให้นักเรียนหัดเขียนชื่อ-นามสกุล วันเดือนปีเกิดของตนเองและเพื่อน ๆ ด้วยภาษาไทยและเลขไทยให้ถูกต้อง

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงงานเรื่อง ความเป็นไทย หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงงานให้พิจารณา ก่อน

๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

– นักเรียนแสดงความภูมิใจในความเป็นไทยให้คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน หรือคนในชุมชนรู้และเข้าใจได้อย่างไร

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนสืบค้นภาพถ่ายเกี่ยวกับความเป็นไทยในเรื่อง มารยาทไทย การแสดงงามกตัญญูททเวที และความสำคัญของภาษาไทย

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– เราจะสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทยได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เราภูมิใจในความเป็นไทย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน/เผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาเรื่อง การพูดด้วยถ้อยคำไพเราะ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๙. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบกลางปี

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์เกี่ยวกับมารยาทไทยในเรื่องต่าง ๆ เช่น มารยาทในการไหว้พ่อแม่ ครู

อาจารย์ มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการทักทาย

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรารักษาติ ยึดมั่นในศาสนา

และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

	เวลา ๑๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ วันสำคัญของชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ พระบรมราโชวาท	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ พระบรมราโชวาท: การออม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ พระบรมราโชวาท: การประหยัด	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ หลักการทรงงาน: ประหยัด เรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุด	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ หลักการทรงงาน: ความซื่อสัตย์ สุจริตจริงใจต่อกัน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ กิจกรรมบูรณาการ ทบสวนและโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ ทดสอบกลางปี	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักชาติ ยึดมั่นในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
- ๓.สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- กิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติมีทั้งการเข้าแถวร้องเพลงชาติและเคารพธงชาติในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเกี่ยวกับการประดับธงชาติในวันสำคัญ เช่น วันจักรี วันฉัตรมงคล การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ และการจัดนิทรรศการในวันเยาวชนแห่งชาติ วันภาษาไทยแห่งชาติ วันอนุรักษ์มรดกไทย วันพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
๔. สาระการเรียนรู้
๑. กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
- กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. มีวินัย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การร้องเพลงชาติไทยถูกต้อง
 - การเข้าแถวเคารพธงชาติถูกต้อง เป็นระเบียบ
 - การประดับธงชาติเหมาะสม

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเปิด CD เพลงชาติไทยให้นักเรียนฟัง แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

๑) เป็นเพลงอะไร

๒) นักเรียนเคยฟังเพลงนี้จากที่ไหน เวลาใด

๓) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าเพลงนี้สำคัญอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูนำเนื้อเพลงชาติไทยมาติดบนกระดานดำให้นักเรียนดู จากนั้นครูเปิด CD เพลงชาติไทยให้นักเรียนฟังอีกครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้องพร้อม ๆ กัน

เพลงชาติไทย

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน
อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล
ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี
ไทยนี้รักสงบ แต่ถึงรบไม่ขลาด
เอกราชจะไม่ให้ ใครข่มขี่
สละเลือดทุกหยาด เป็นชาติพลี
เถลิงประเทศ ชาติไทย ทวีมิชัช ชโย

๖. ครูอธิบายความหมายของเพลงชาติไทย แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเราควรแสดง
ความเคารพธงชาติและและเพลงชาติไทยอย่างไร

เนื้อร้องเพลงชาติไทยมีความหมายว่า

ประเทศไทยเป็นที่อยู่ของคนไทย
แผ่นดินไทยทุกส่วนเป็นของคนไทย
เรารักษาแผ่นดินของเราไว้ได้จนถึงทุกวันนี้
เพราะคนไทยมีความสามัคคีกัน
คนไทยรักความสงบ แต่ถึงคราวรบก็ไม่เกรงกลัวใคร
เรารักเอกราชไม่ยอมให้ใครมารุกราน
เรายอมเสียเลือดเสียเนื้อและชีวิตเพื่อให้ชาติคงอยู่
เราช่วยกันบำรุงชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นสืบไป

๗. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มฝึกร้องเพลงชาติไทย จากนั้นแต่ละกลุ่ม
ออกมาร้องให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน แล้วครูประเมินผล

๘. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า เพลงชาติไทยเป็นเพลงที่รวมจิตใจของคนในชาติให้เป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน สร้างความรัก ความสามัคคี และภาคภูมิใจของคนในชาติ และเป็นเพลงปลุกใจให้คนไทยเกิด
ความรักชาติ

๙. ครูอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมเกี่ยวกับชาติให้นักเรียนฟัง โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชา
เพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๑๐. ครูให้นักเรียนสำรวจที่บ้านหรือที่โรงเรียนว่าเมื่อถึงวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ เช่น วันจักรี วัน
ฉัตรมงคล ได้มีการประดับธงชาติหรือไม่ บันทึกผล จากนั้นออกมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ครูสรุป
และอธิบายเพิ่มเติม

๑๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ การจัดนิทรรศการในวันเยาวชนแห่งชาติ วันภาษาไทยแห่งชาติ วันอนุรักษ์มรดกไทย วันพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

๑๒. ครูซักถามนักเรียนว่ารู้จักวันสำคัญอะไรบ้างที่เกี่ยวกับชาติ นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมในวันใดบ้าง และได้ปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๒-๓ คนออกมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

๑๓. ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติให้นักเรียนฟัง

ขั้นขยายความรู้

๑๔. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงชาติไทยเป็นประจำและสม่ำเสมอ

๑๕. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับชาตินอกเหนือจากที่ได้เรียนมา ยังมีอะไรอีกบ้าง

ขั้นประเมิน

๑๖. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๗. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๙. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เราร้องเพลงชาติในเวลาใดบ้าง
- เราจะประดับธงชาติในวันสำคัญใดบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๒๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๒๑. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. CD เพลงชาติไทย

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาคิดมั่นในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษา คิดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาคิดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การใฝ่หาความรู้/การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
- ๓.สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาที่มีทั้งการสวดมนต์ไหว้พระในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียนและก่อนนอน นอกจากนี้ยังมีการสวดมนต์ไหว้พระเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การสวดมนต์ไหว้พระข้ามปี การทำบุญตักบาตรและฟังธรรมทุกวันธรรมสวนะ (วันพระ) กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาไม่ใช่มีแต่พระพุทธศาสนาเท่านั้น ถ้าเรานับถือศาสนาอื่น เช่น คริสต์ศาสนา ศาสนาอิสลาม ก็เข้าร่วมกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถือได้ตามโอกาสที่เหมาะสม
๔. สาระการเรียนรู้
๑. กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
- กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. มีวินัย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การสวดมนต์ไหว้พระถูกต้อง
 - การทำบุญตักบาตรเป็นประจำ
 - การปฏิบัติตนตามกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๓. ครูให้นักเรียนดูภาพการทำบุญตักบาตร การเข้าโบสถ์ในวันอาทิตย์ และการละหมาด แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) นักเรียนเคยเห็นกิจกรรมเหล่านี้ที่ไหนบ้าง
- ๒) นักเรียนทราบหรือไม่ว่ากิจกรรมเหล่านี้เกี่ยวข้องกับศาสนาอะไรบ้าง

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาหรือไม่ ถ้าเคยทำอะไรบ้าง โดยสุ่มถามนักเรียน ๔-๖ คน นักเรียนตอบ
๖. ครูอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียนให้ออกมาเล่าว่าเคยทำกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาร่วมกับพ่อแม่หรือไม่ ได้ทำ
อะไรบ้าง

๘. ครูสรุปเรื่องที่นักเรียนออกมาเล่า จากนั้นให้นักเรียนวาดภาพกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาที่
นักเรียนอยากมีส่วนร่วมมากที่สุด แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งบอกว่าเพราะอะไรตนเองจึง
อยากเข้าร่วมกิจกรรมนี้

๙. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาเพิ่มเติมนอกจากที่ได้เรียนรู้มา

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า การได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนามีผลดี
อะไรบ้าง

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่
เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไข
อย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และ
การปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง
- ทำไมเราควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา โดยให้นักเรียนบันทึก
ข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อม
ตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้
เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว
เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพการทำบุญตักบาตร การเข้าโบสถ์ในวันอาทิตย์ และการละหมาด

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา	
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต

๒. ผลการเรียนรู้

๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์มีหลายกิจกรรม เช่น การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ การฝึกยืนตรงและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงพระราชนิพนธ์ การแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย) และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

– กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

- การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ
- การฝึกยืนตรงและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงพระราชนิพนธ์
- การแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย)
- การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. อยู่อย่างพอเพียง

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การยื่นตรงแสดงความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงพระราชนิพนธ์ถูกต้อง
- การแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ถูกต้อง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเปิด CD เพลงสรรเสริญพระบารมีให้นักเรียนฟัง แล้วถามว่าเป็นเพลงอะไร เคยได้ยินมาจากไหน นักเรียนช่วยกันตอบ

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูอ่านหรือให้นักเรียนอ่านเรื่องกิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งแสดงภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา และสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

– กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์มีอะไรบ้าง

– การเรียนรู้พระราชกรณียกิจส่วนใหญ่เราเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการใด

– นอกจากการเรียนรู้พระราชกรณียกิจแล้ว กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ยังมีอะไรอีกบ้าง

๖. ครูนำเนื้อเพลงสรรเสริญพระบารมีมาติดบนกระดานดำให้นักเรียนดู จากนั้นครูเปิด CD เพลงสรรเสริญพระบารมีให้นักเรียนฟังอีกครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีอย่างถูกต้องพร้อม ๆ กัน

เพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้าพระพุทธเจ้า เอามโนและศิระกราน

นบพระภูมิบาล บุญดิเรก

เอกบรมจักริน พระสยามมินทร์ พระยศยิ่งยง

เย็นศิระเพราะพระบริบาล

ผลพระคุณ ฐ รักษา

ปวงประชาเป็นสุขศาสนาดี

ขอบันดาล ฐ ประสงค์ใด

จงสฤษดิ์ดังห้วงวรรณพิพ

จุจกถวายชัย ไชโย

๗. ครูอธิบายความหมายของเพลงสรรเสริญพระบารมี แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเราควรแสดงความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีอย่างไร

ความหมายเพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้าพระพุทธเจ้า ถวายความเคารพด้วยใจและกาย แด่พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงมีพระบารมีเป็นอยู่อย่างยิ่ง ผู้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยที่ยิ่งใหญ่แห่งราชวงศ์จักรี ผู้ทรงมีพระเกียรติคุณแผ่ไพศาล ราษฎรได้รับความร่มเย็นเพราะพระองค์ทรงปกป้องคุ้มครอง ขอให้ผลบุญที่พระองค์ทรงคุ้มครองให้ราษฎรอยู่เย็นเป็นสุข จงดลบันดาลให้พระองค์ทรงได้สิ่งที่ประสงค์ทุกอย่างตามที่ข้าพเจ้าถวายพระพรชัยนี้

๘. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มฝึกร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี จากนั้นแต่ละกลุ่มออกมาร้องให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน แล้วครูประเมินผล

๙. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นเพลงปลุกใจให้คนไทยเกิดความรักชาติ รักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๑๐. ครูอธิบายเกี่ยวกับการแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย) ของพระมหากษัตริย์ในอดีตและของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง

๑๑. ครูนำพระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย) มาจัดที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนออกมาแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย) ครึ่งละ ๘ คน แล้วครูประเมินผล จากนั้นครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม

๑๒. ครูอธิบายเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๓. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า ในชีวิตประจำวันของเราได้ทำอะไรอย่างประหยัดและพอเพียงบ้าง ได้ผลอย่างไร บันทึกผล แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๑๔. ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นขยายความรู้

๑๕. ครูให้นักเรียนสำรวจว่า ในโรงเรียนของตนได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์อะไรบ้าง และตนเองได้เข้าร่วมกิจกรรมอะไรบ้าง และเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ อย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๖. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๗. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๙. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- พระบรมฉายาลักษณ์คืออะไร
- การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในเรื่องอะไรบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๒๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๒๑. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

วันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
---	---

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในแต่ละปีประเทศไทยจะมีวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่ด้วยกันหลายวัน บางวันรัฐบาลได้ประกาศให้เป็นวันหยุดราชการ เช่น วันจักรี วันฉัตรมงคล วันปิยมหาราช วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันรัฐธรรมนูญ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา เมื่อถึงวันสำคัญเหล่านี้เราควรเข้าร่วมกิจกรรม ที่โรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นตามความเหมาะสม

๔. สาระการเรียนรู้

๒. วันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

- วันจักรี
- วันฉัตรมงคล
- วันปิยมหาราช
- วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันรัฐธรรมนูญ
- วันมาฆบูชา

- วันวิสาขบูชา
- วันอาพหบูชา

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑. ความสามารถในการคิด
- ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑. รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเหมาะสม

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง วันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม		

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
- ๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพวันฉัตรมงคล จากนั้นครูซักถามนักเรียนว่าเหตุการณ์ในภาพเกี่ยวข้องกับวันสำคัญอะไร เมื่อถึงวันสำคัญนี้นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมอะไรบ้าง อย่างไร นักเรียนช่วยกัน

ตอบ

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่องวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. ให้นักเรียนฟัง

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม สืบค้นข้อมูลตามหัวข้อที่กำหนดให้

กลุ่มที่ ๑ วันสำคัญของชาติ

กลุ่มที่ ๒ วันสำคัญของศาสนา

กลุ่มที่ ๓ วันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้อธิบายร่วมกันภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีครูคอยแนะนำเพิ่มเติมและเสริมความรู้

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๔-๖ คน ออกมาเล่าให้เพื่อนฟังว่า ถ้าถึงวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ นักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญนั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร ให้เพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน

๘. ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ให้นักเรียนฟัง

๙. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกลงบนตัวต่อวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ว่าเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมของวันสำคัญเหล่านี้มีความรู้สึกอย่างไรบ้าง จากนั้นออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- วันสำคัญที่ทางราชการประกาศให้เป็นวันหยุดราชการมีวันอะไรบ้าง
- วันรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิด หรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านหัวข้อ พระบรมราโชวาท เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพวันฉัตรมงคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรม

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔

พระบรมราโชวาท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาคิดมั่นในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษาคิดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาคิดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือ “ในหลวง” ของเราได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้แก่ประชาชนในโอกาสต่าง ๆ จำนวนมาก เราควรศึกษาให้รู้ เข้าใจ เห็นคุณค่า และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

๔. สาระการเรียนรู้

๓. พระบรมราโชวาท

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักษาคิด ศาสน์ กษัตริย์

๒. ใฝ่เรียนรู้

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระบรมราโชวาท

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง พระบรมราโชวาท ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูอ่านพระบรมราโชวาทให้นักเรียนฟัง

“...ความรู้ประโยชน์แท้จริงของสิ่งทั้งหลายเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่อต้องปลูกฝังให้ยังลึกในตัวของเด็กจักได้เติบโตเป็นคนฉลาดเที่ยงตรง และสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ที่พึงประสงค์ให้แก่ตนแก่ส่วนรวมได้แน่นอนมรประสิทธิภาพ...”

พระบรมราโชวาท

พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก

ประจำปี ๒๕๓๒

๔. ครูซักถามนักเรียนว่าจากเรื่องที่ครูอ่านเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร นักเรียนช่วยกันตอบ

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูอธิบายเกี่ยวกับพระบรมราโชวาท จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๗. ครูเขียนคำว่า พระบรมราโชวาท บนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนอ่านออกเสียงพระบรมราโชวาท (พระ-บอ-รม-มะ-รา-โช-วาท) ครูสังเกตการอ่าน แล้วครูอ่านให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

๘. ครูซักถามนักเรียนว่า พระบรมราโชวาทคืออะไร ให้นักเรียนตอบ แล้วครูสรุปแล้วอธิบายความหมายของคำว่าพระราชดำรัส เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของคำทั้งสอง

๘. ครูยกตัวอย่างพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสอย่างละ ๑ เรื่อง ให้นักเรียนฟัง (ครูอาจทำเป็นแผ่นโปสเตอร์พระบรมราโชวาทและแผ่นโปสเตอร์พระราชดำรัสติดบนกระดานดำ) แล้วอธิบายสรุป **ชั้นขยายความรู้**

๑๐. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระบรมราโชวาทคนละ ๑ เรื่อง แล้วนำมารวบรวมทำเป็นสมุดพระบรมราโชวาท

ชั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- พระบรมราโชวาทคืออะไร
- ถ้าเรานำพระบรมราโชวาทไปประพฤติปฏิบัติจะเกิดผลดีกับเราอย่างไร

ชั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระบรมราโชวาท โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. พระบรมราโชวาท

๒. แผ่นโปสเตอร์พระบรมราโชวาทและแผ่นโปสเตอร์พระราชดำรัส

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

พระบรมราโชวาท: การออม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาชีวิตในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษาชีวิตในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาชีวิตในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออม ซึ่งการออมคือ การสะสมเงินที่เล็กน้อยให้พอกพูนขึ้น การออมส่วนใหญ่มักจะอยู่ในรูปแบบของการฝากเงินกับธนาคาร โดยได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน การออมช่วยให้เรามีเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ยามเดือดร้อนหรือในคราวจำเป็น นอกจากนี้ยังมีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ในอนาคตเพื่อความมั่นคงของชีวิต

๔. สาระการเรียนรู้

๓. พระบรมราโชวาท

๓.๑ การออม

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. อยู่อย่างพอเพียง
๒. มีวินัย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การบันทึกการเก็บออมเงิน
 - กระปุกออมสิน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง พระบรม ราโชวาท: การออม ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำกระปุกออมสินมาให้แก่นักเรียนดู แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้
- แต่ละวันนักเรียนได้นำเงินมาหยอดกระปุกออมสินกันหรือไม่ เพราะอะไร
 - นักเรียนคิดว่า เงินที่หยอดกระปุกออมสินมีประโยชน์ต่อเราอย่างไร
 - นอกจากหยอดกระปุกออมสินแล้ว การออมเงินยังสามารถทำได้อย่างไรอีกบ้าง

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง การออม พร้อมทั้งยกพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการออมในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓-๕ คน ออกมาเล่าประสบการณ์การใช้เงินของตนเองให้เพื่อน ๆ ฟัง และเพื่อน ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยมีครูคอยแนะนำและเสริมความรู้

๘. ครูให้นักเรียนเขียนบันทึกของตนเองว่า ในแต่ละสัปดาห์ นักเรียนได้เก็บออมเงินใส่กระปุกออมสินหรือฝากธนาคารหรือไม่ หากยังไม่ได้ทำให้นักเรียนคิดว่าจะเริ่มต้นเก็บออมเงินเมื่อไร

๙. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า การออม ทำให้เรามีเงินใช้จ่ายในยามเดือดร้อน หรือฉุกเฉิน หรือในคราวจำเป็น

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มประคิษฐ์กระปุกออมสินจากวัสดุเหลือใช้เพื่อเก็บออมเงิน

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- การออมคืออะไร
- การออมมีประโยชน์อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระบรมราโชวาท: การออม โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. กระปุกออมสิน

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖

พระบรมราโชวาท: การประหยัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาชีวิตมั่นในศาสนา	
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษาชีวิตมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาชีวิตมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

- ๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประหยัด ซึ่งการการประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม รู้จักถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ รู้จักเก็บออม รู้จักถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

๔. สาระการเรียนรู้

- ๓. พระบรมราโชวาท
- ๓.๒ การออม

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑. ความสามารถในการคิด
- ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑. อยู่อย่างพอเพียง

๒. มีวินัย

๓. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– บันทึกการรับ-รายจ่าย

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง พระบรม ราชาชาติ: การประหาร 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า ทำไมต้องปิดไฟทุกครั้งที่ไม่ได้ใช้ หรือทำไมเราต้องทำบัญชีบันทึกการรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การประหาร พร้อมทั้งยกพระบรมราชาชาติเกี่ยวกับการประหารในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๗. ครูให้นักเรียนสำรวจของใช้ส่วนตัวของตนเองว่ามีอะไรบ้าง สิ่งของแต่ละอย่างมีมากเกินไปจนจำเป็นหรือไม่ และมีวิธีการดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้นั้นอย่างไรบ้างเพื่อที่จะได้ใช้ประโยชน์ได้นาน ๆ เป็นการช่วยครอบครัวในการประหยัดค่าใช้จ่าย

๘. ครูให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมของตนเองในใบงานเรื่อง การประหาร

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า การออมและการประหยัดมีความจำเป็นสำหรับครอบครัวของเราหรือไม่ และเรามีวิธีการประหยัดและการออมเงินที่ได้จากพ่อแม่หรือผู้ปกครองอย่างไร

๑๐. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า การประหาร ทำให้เรามีเงิน ทรัพย์สิน สิ่งของเครื่องใช้สมบูรณ์ ไม่ขาดแคลน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคภายในโรงเรียน ได้แก่ น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ การใช้อย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่าที่สุด

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ทำไมเราจึงต้องประหยัด
- ถ้าไม่ประหยัดจะมีผลเป็นอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระบรมราโชวาท: การประหยัด โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุดพร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบงานเรื่อง การประหยัด

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗

หลักการทรงงาน: ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาชีวิตมั่นในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษาชีวิตมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาชีวิตมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความความซื่อสัตย์ การยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักการทรงงานเป็นหนึ่งในพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีถึง ๒๓ หลักการ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด เป็นหนึ่งในหลักการทรงงานของพระองค์ ซึ่งเราคนไทยควรน้อมนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม

๔. สาระการเรียนรู้

๔. หลักการทรงงาน

๔.๑ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักษา ศาสน์ กษัตริย์

๒. อยู่อย่างพอเพียง

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- บันทึกเกี่ยวกับการประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง หลักการ ทรงงาน: ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเปิดวิดีโอเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้นักเรียนดู แล้วเล่าให้นักเรียนฟังว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสละเวลาส่วนพระองค์และทรงงานหนักเพื่อให้พสกนิกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงมีหลักการทรงงาน ซึ่งมีถึง ๒๑ หลักการ จากนั้นครูให้นักเรียนดูแผนผังหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการทรงงานเรื่อง ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. ให้นักเรียนฟัง พร้อมสนทนาและซักถามในประเด็นต่าง ๆ

- ตัวอย่างความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ของในหลวงในเรื่องอะไรบ้าง
- ผลดีของการประหยัดคืออะไร

๙. ครูให้นักเรียนเขียนบันทึกว่า หลังจากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทรงงาน: ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด จะนำเรื่องนี้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตในเรื่องอะไรบ้าง จากนั้นครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓-๕ คน ออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง

๑๐. ครูกล่าวชมเชยสรุปให้นักเรียนฟังว่า หลักการทรงงาน: ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ทำให้รู้จักดำเนินชีวิตด้วยความเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนจะน้อมนำพระราชจริยาวัตรด้านการประหยัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างไรบ้าง

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- การประหยัดคืออะไร
- เมื่อเราซื้อของมาจะทำอย่างไรให้ใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง หลักการทรงงาน: ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. วิดิทัศน์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒. แผนผังหลักการทรงงาน ๒๓ หลักการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๓. แบบบันทึก

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘

หลักการทรงงาน: ความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาชีวิตในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษาชีวิตในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาชีวิตในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักการทรงงานเป็นหนึ่งในพระราชกรณียกิจของพระองค์ ซึ่งมีถึง ๒๓ หลักการ ความซื่อสัตย์สุจริต จริ่งใจต่อกัน เป็นหนึ่งในหลักการทรงงานของพระองค์ เราคนไทยสามารถน้อมนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม

๔. สาระการเรียนรู้

๔. หลักการทรงงาน

๔.๒ ความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน
- สมุดภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง หลักการ ทรงงาน: ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูแผนผังหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๓ หลักการ จากนั้นสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง
- นักเรียนคิดว่าจะนำหลักการทรงงานเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องอะไรได้บ้าง

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการทรงงานเรื่อง ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. ให้นักเรียนฟัง

๖. ครูตั้งคำถามว่า ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน สามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไรบ้าง ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันคิดต่อไปว่า หากเราเป็นคนไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่สุจริต ไม่มีความจริงใจต่อกัน จะเกิดผลเสียต่อตนเอง ผู้อื่น และประเทศชาติอย่างไร

๔. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า การมีความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน มีผลดีทำให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า

ขั้นขยายความรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มสืบค้นภาพพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วจัดทำเป็นสมุดภาพ โดยวิเคราะห์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานข้อใด อย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ความซื่อสัตย์คืออะไร
- ถ้าไม่มีความจริงใจต่อกันจะมีผลเป็นอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง หลักการทรงงาน: ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโน้ตทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. สมุดภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวนความรู้ และโครงการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรารักษาชีวิตมั่นในศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	

๑. จุดเน้นที่ ๒ รักษาชีวิตมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักษาชีวิตมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การ ฝึกหาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เราเป็นคนไทยควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งมีอยู่
หลายกิจกรรมทั้งที่จัดขึ้นในโอกาสพิเศษและในโอกาสที่วันสำคัญของชาติมาถึง

พระบรมราโชวาทเรื่อง การออมและการประหยัด หลักการทรงงาน เรื่อง ประหยัด เรียบง่าย ได้
ประโยชน์สูงสุด และความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน เป็นสิ่งที่เราควรนำมาเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ
ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน
นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงการ เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรือ
อาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน มีกิจกรรมหรือคำถามเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการ
เรียนรู้นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. วันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. พระบรมราโชวาท

๓.๑ การออม

๓.๒ การประหยัด

๔. หลักการทรงงาน

๔.๑ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

๔.๒ ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน

๕. กิจกรรมเสนอแนะ

๕. โครงการงาน

๖. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๗. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การร้องเพลงชาติไทยถูกต้อง

– การเข้าแถวเคารพธงชาติถูกต้อง

- การการประดับธงชาติเหมาะสม
- การสวมมนต์ไหว้พระถูกต้อง
- การทำบุญตักบาตรเป็นประจำ
- การปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนนับถือ
- การยืนตรงแสดงความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีและร้องเพลงพระราชนิพนธ์ได้ถูกต้อง
- การแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ได้ถูกต้อง
- กระบุงกอมสิน
- บันทึกกราบรับ-รายจ่าย
- บันทึกเกี่ยวกับการประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด
- สมุดภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง เรารักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพนักเรียนร้องเพลงชาติ ภาพนักเรียนการทำบุญใส่บาตร และภาพการแสดง ความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้นสนทนาและซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ภาพเหล่านี้เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง
- นักเรียนเคยร่วมกิจกรรมเหมือนกับในภาพหรือไม่ อย่างไร

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แล้วนำสิ่งที่ได้มาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั้นเรียน

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตนเกี่ยวกับ “การออม” ตามพระบรมราโชวาท บันทึกผล แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียนในครั้งต่อ ๆ ไป

๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงการให้พิจารณาก่อน

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

– ถ้าที่โรงเรียนของนักเรียนจัดกิจกรรมเรียนรู้พระราชกรณียกิจของในหลวง เนื่องในวัน ๕ ธันวาคมหาราช นักเรียนควรจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าจงรักภักดีและเกิดทุนในหลวง

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๑. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เอกสารอินเทอร์เน็ต แล้วจัดทำแผนผังหลักการทรงงาน พร้อมทั้งตกแต่งระบายสีให้สวยงาม

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– เราจะประดับธงชาติในวันอะไรบ้าง

– พระบรมราโชวาทคืออะไร

– เราสามารถนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในเรื่องอะไรบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เราชักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาเรื่อง ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพนักเรียนร้องเพลงชาติ
๒. ภาพนักเรียนทำบุญใส่บาตร
๓. ภาพการแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐
แบบทดสอบกลางปี

เวลา ๑ ชั่วโมง

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบกลางปี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เวลา ๗ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ การรักษาความสะอาด

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ การรักษาของใช้ร่วมกัน

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การส่งงาน

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ กิจกรรมบูรณาการ ทบสวน และโครงการ

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑

ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
--	---

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจะอยู่ร่วมกันในห้องเรียนได้อย่างมีความสุขนั้น นักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี โดยการปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทยุทธศาสตร์ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน จากนั้นครูสนทนาและซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) นักเรียนชอบมาโรงเรียนหรือไม่

๒) เมื่อมาโรงเรียน นักเรียนมีหน้าที่อะไรบ้าง

๓) นักเรียนเคยทะเลาะกับเพื่อนในห้องเรียนหรือไม่ อะไรเป็นสาเหตุให้ต้องทะเลาะกัน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนสำรวจว่าห้องเรียนของเรามีข้อตกลงและกติกาอะไรบ้างที่ทุกคนต้องปฏิบัติร่วมกัน ให้เขียนแผนที่ความคิดสรุปเรื่องดังกล่าว

๖. ครูสุ่มเลือกนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน ๓-๕ คน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าข้อตกลงและกติกาของห้องเรียนของเรามีอะไรบ้าง

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๘. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าได้ปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไร บันทึกผลลงในสมุด

๙. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า การปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียนมีผลได้อย่างไร และการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียนมีผลเสียอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ข้อตกลงและกติกาคืออะไร
- ทำไมเราต้องปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของห้องเรียน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. แบบบันทึกความรู้

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒

การรักษาความสะอาด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
--	---

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๖. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- การอยู่ร่วมกันไม่ว่าจะเป็นที่ใดย่อมต้องมีข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ห้องเรียนของเราก็เช่นเดียวกัน มีข้อตกลงและกติกาที่สมาชิกในห้องเรียนต้องปฏิบัติร่วมกัน และเพื่อให้ห้องเรียนของเราสะอาด เป็นระเบียบ และน่าอยู่ สมาชิกทุกคนในห้องเรียนต้องช่วยกันรักษาความสะอาด
๔. สาระการเรียนรู้
๑. ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน
- ๑.๑ การรักษาความสะอาด
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การดูแลและรักษาความสะอาดห้องเรียน
- การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การรักษาความสะอาด	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม		

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพการทำความสะอาดห้องเรียน แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) ภาพที่ดูเป็นภาพอะไร

๒) นักเรียนคิดว่าการกระทำดังเช่นบุคคลในภาพมีผลอย่างไร

๓) ห้องเรียนของเรามีการแบ่งหน้าที่ในการทำความสะอาดห้องหรือไม่ อย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนศึกษาแนวทางและวิธีการรักษาความสะอาดห้องเรียนของเราให้น่าอยู่ น่าเรียน แล้วอภิปรายร่วมกัน

๖. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. และจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต

๗. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเล่นเกมบอกวิธีการรักษาความสะอาดห้องเรียน โดยกลุ่มใดตอบได้ให้ยกมือขึ้นตอบ กลุ่มที่บอกวิธีการรักษาความสะอาดสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ ตัวอย่างเช่น

สิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน	วิธีการรักษาความสะอาด
๑. ผนังห้อง	๑. กวาดหยากไย่
๒. พื้นห้อง	๒. กวาดและถู
๓. เพดานห้อง	๓. กวาดหยากไย่
๔. ชั้นวางหนังสือ	๔. บัดกวาดฝุ่น
๕. โต๊ะเรียน	๕. ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดและถู ไม่ขีดเขียนลงบนโต๊ะ
๖. กระดานดำ	๖. ใช้แปรงลบกระดานลบ ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ด

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการรักษาความสะอาดห้องเรียน และกล่าวชมเชยหรือให้รางวัลกลุ่มที่บอกวิธีการรักษาความสะอาดสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ถูกต้องมากที่สุด

๙. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าห้องเรียนของนักเรียนจัดเวรทำความสะอาดห้องเรียนอย่างไร และนักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาดตามข้อตกลงอย่างไรบ้าง บันทึกในรูปแบบแผนที่ความคิด

๑๐. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูตั้งคำถามว่า เพราะอะไรจึงต้องมีการจัดเวรประจำวันในการทำสะอาดห้องเรียน และการทำเวรประจำวันมีผลดีต่อตัวเราอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- การรักษาความสะอาดห้องเรียนเป็นหน้าที่ของใคร
- นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดห้องเรียนของเราได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรักษาความสะอาด โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

การรักษาของใช้ร่วมกัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลา ๑ ชั่วโมง
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ห้องเรียนของเรามีสิ่งของเครื่องใช้ที่ทุกคนต้องใช้ร่วมกันหลายอย่าง เราจึงต้องใช้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อย่างทะนุถนอมและระมัดระวัง เพื่อให้มีใช้ได้นาน ๆ รวมทั้งควรมีการสร้างข้อตกลงและกติกาในการใช้สิ่งของร่วมกัน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๑.๒ การรักษาของใช้ร่วมกัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การรักษาของใช้ร่วมกัน
- การปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาในห้องเรียน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การรักษาของใช้ร่วมกัน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) นักเรียนเคยเห็น โต๊ะนักเรียนที่มีรอยขีดเขียนหรือเปื้อนน้ำยาลบคำผิดหรือไม่ อย่างไร
- ๒) รู้ไหมว่าทำไมครูถึงห้ามไม่ให้เคลื่อนย้ายโต๊ะและเก้าอี้ด้วยวิธีการลาก

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน สำรวจว่าห้องเรียนของเรามีสิ่งของเครื่องใช้ใดที่ชำรุดเสียหายบ้าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกผลการสำรวจ

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสำรวจที่กลุ่มของตนดำเนินการหน้าห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าห้องเรียนของเรามีอะไรที่ชำรุดเสียหายบ้าง

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการรักษาของใช้ร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๘. ครูอธิบายหรือเสริมความรู้ว่า สิ่งของเครื่องใช้แต่ละอย่างมีอายุการใช้งานที่แตกต่างกันไป บางอย่างมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ หลอดไฟ และบางอย่างมีอายุการใช้งานสั้น เช่น สมุด หนังสือ แต่หากเราใช้งานอย่างถูกวิธี ทะนุถนอม และระมัดระวัง สิ่งของที่มีอายุการใช้งานสั้นก็อาจ

มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น และหากเราใช้งานไม่ถูกวิธี ไม่ทะนุถนอม และไม่ระมัดระวัง สิ่งของที่มีอายุการใช้ที่ยาวนานก็อาจมีอายุการใช้งานที่สั้นลง หรือก็คือชำรุดเสียหายก่อนเวลาอันสมควร

๕. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า หากเราไม่ช่วยกันรักษาสิ่งของเครื่องใช้ในโรงเรียนจะเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ของใช้ส่วนรวมคืออะไร
- การใช้สิ่งของอย่างทะนุถนอมและระมัดระวังมีผลได้อย่างไร
- นักเรียนจะมีวิธีการรักษาอุปกรณ์การเรียนของตนเองอย่างไรเพื่อให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนานที่สุด

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรักษาของใช้ร่วมกัน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโน้ตทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบบันทึกผลการสำรวจ

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๓. แบบบันทึกความรู้

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔

การส่งงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เรามาโรงเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้ นอกจากการให้ความรู้ในห้องเรียนแล้ว ครูอาจมอบหมาย
การบ้านหรืองานให้นักเรียนทุกคนทำและนำมาส่งตามวันเวลาที่กำหนด เราทุกคนต้องทำการบ้านหรือ
งานที่ครูมอบหมายให้ด้วยตนเองและนำส่งตามกำหนดเวลา

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๑.๓ การส่งงาน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต

- ๒. มีวินัย
- ๓. ใฝ่เรียนรู้
- ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๓. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การส่งงานตามกำหนดเวลา
- การทำการบินหรืองานด้วยตนเอง

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การส่งงาน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดที่นั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบ้านหรืองาน เช่น ใครเคยทำการบ้านไม่เสร็จบ้าง มีใครเคยลอกการบ้านเพื่อนบ้าง มีใครไม่เคยทำการบ้านเองบ้าง เวลาอยู่ที่บ้านใครเป็นคนสอนการบ้านนักเรียน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าอะไรเป็นสาเหตุของการไม่ส่งการบ้านหรืองานของนักเรียนบ้าง ให้บันทึกลงในแบบบันทึกผลการสำรวจ

๖. ครูยกตัวอย่างแบบสำรวจสาเหตุของการไม่ส่งการบ้านหรืองานของนักเรียน ๒-๓ คน จากนั้นร่วมกันสรุปถึงสาเหตุของการไม่ส่งการบ้านหรืองานของนักเรียน

๓. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการส่งงาน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. และจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต

๔. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖-๘ คน ร่วมกันเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการส่ง การบ้านหรืองานของนักเรียนลงในแบบบันทึกผลการอภิปราย แล้วนำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน

๕. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอ ผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า เมื่อครูมอบหมายให้ทำการบ้านหรืองานอื่น ๆ นักเรียนต้อง ทำด้วยตนเองหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่ เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการ แก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และ การปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- การบ้านคืออะไร
- การทำการบ้านหรืองานที่ครูสั่งมีผลดีหรือไม่ อย่างไร
- ทำไมเราต้องส่งการบ้านให้ตรงตามกำหนดเวลา

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การส่งงาน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบ บันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้ สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมถึงนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และ เข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบบันทึกผลการสำรวจ
๒. แบบบันทึกผลการอภิปราย
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๔. แบบบันทึกความรู้
๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลา ๑ ชั่วโมง
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความขยันหมั่นเพียร การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๙. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทบาทและหน้าที่เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติควบคู่กัน เมื่ออยู่บ้านกับครอบครัวเรามีบทบาทเป็นลูกหรือเป็นหลานของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว ทุกคนในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ส่วนปรารถนาดีต่อเรา ต้องการให้เราเป็นคนดีของครอบครัวและสังคม จึงช่วยกันสั่งสอนให้เราทำสิ่งต่าง ๆ มากมาย ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวเราต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ของเรา

๔. สาระการเรียนรู้

๒. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน

๒.๑ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่
 - การปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของครอบครัว

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า เมื่ออยู่บ้านได้รับมอบหมายให้ทำงานบ้านอะไรบ้าง ทำอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนรวบรวมหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครอบครัวขณะอยู่ที่บ้าน โดยเขียนแผนที่ความคิดหรือวาดภาพสรุปเรื่องดังกล่าว

๖. ครูสุ่มเลือกนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน ๓-๕ คน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าการช่วยพ่อแม่หรือคนอื่น ๆ ในครอบครัวทำงานบ้านมีผลดีต่อตัวเราอย่างไรบ้าง

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ.

๘. ครูเล่านิทานเกี่ยวกับการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่เพิ่มเติม โดยใช้ข้อมูลจากใบความรู้เรื่อง แม่หนักกับลูก ๆ จากนั้นตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น

๑) นักเรียนคิดว่าทำไมแม่หนักจึงพาลูกนกหนีไปจากที่นี่

๒) จะเกิดอะไรขึ้นถ้าลูกนกไม่คอยฟังถ้อยคำที่เจ้าของไร่พูดกัน

๙. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า จะเกิดอะไรขึ้นหากเราไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– ทำไมเราต้องเชื่อฟังพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่

– การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่มีผลดีอย่างไร

– พ่อแม่และญาติผู้ใหญ่สั่งสอนหรือให้คำแนะนำอะไรแก่เราบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่อง แม่หนักกับลูก ๆ

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๓. แบบบันทึกความรู้

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา_____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

/ /

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖

การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลา ๑ ชั่วโมง
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความขยันหมั่นเพียร การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๙. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- บทบาทและหน้าที่เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติควบคู่กัน เมื่ออยู่โรงเรียนเรามีบทบาทเป็นนักเรียน มีหน้าที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู
๔. สาระการเรียนรู้
๒. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
- ๒.๒ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู
- การปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของห้องเรียน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) เมื่อมาโรงเรียนนักเรียนมีหน้าที่อะไรบ้าง

๒) ทำไมเราจึงต้องเชื่อฟังครู

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน ศึกษาและรวบรวมคำสั่งสอนของครูว่ามีอะไรบ้าง ให้เขียนแผนที่ความคิดสรุปเรื่องดังกล่าว

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่กลุ่มของตนดำเนินการหน้าห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูมีผลดีอย่างไร

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. และจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต

๘. ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดวิเคราะห์ว่า เมื่อครูสอนและแนะนำแต่สิ่งดี ๆ แก่เรา ในฐานะนักเรียนเราควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นศิษย์ที่ดีของครู

๙. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า หากเราไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู จะเกิดผลเสียต่อเราอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เมื่อมาโรงเรียนเรามีบทบาทและหน้าที่อะไรบ้าง
- การเชื่อฟังครูมีผลดีอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมถึงนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. แบบบันทึกความรู้

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

๗. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอยู่ร่วมกันในห้องเรียนให้มีความสุข เราต้องปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียนอย่างเคร่งครัด เช่น การรักษาความสะอาด การรักษาของใช้ร่วมกัน การส่งงาน นอกจากนี้เรายังต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน โดยการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครูที่โรงเรียน

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงการ เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. ภาระการเรียนรู้

๑. ข้อตกลง กติกา และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน
 - ๑.๑ การรักษาความสะอาด
 - ๑.๒ การรักษาร่วมกัน
 - ๑.๓ การส่งงาน
๒. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
 - ๒.๑ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่
 - ๒.๒ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู
๓. กิจกรรมเสนอแนะ
๔. โครงงาน
๕. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของครอบครัว
 - การปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของห้องเรียน
 - การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
 - สมุดบันทึกความดี
 - การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้โดยซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น ข้อตกลงและกติกาที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียนมีอะไรบ้าง นักเรียนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านอะไรบ้าง การเชื่อฟังครูมีผลดีอย่างไร

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะโดยทำสมุดบันทึกความดีการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เช่น ช่วยแม่ล้างจาน ช่วยพ่อดูแลต้นไม้ เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ แล้วให้นำมาส่งในสัปดาห์ถัดไป

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง ข้อตกลงและกติกาของห้องเรียน หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงการให้พิจารณาก่อน

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

– นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูให้นักเรียนตอบคำถามทบทวน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง ข้อตกลงและกติกาของครอบครัว จากนั้นสุ่มเลือกนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ข้อตกลงและกติกาคืออะไร
- เพราะอะไรจึงต้องมีการกำหนดข้อตกลงและกติกาในห้องเรียน
- นักเรียนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบงานเรื่อง ข้อตกลงและกติกาของครอบครัว
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

เรามีความปรองดอง สำนานันท์

เวลา ๕ ชั่วโมง	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ ความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (1)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ ความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (2)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การแก้ปัญหาความขัดแย้งจาก ความคิดเห็นไม่ตรงกัน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ การแก้ปัญหาความขัดแย้งจาก การละเมิดสิทธิของผู้อื่น	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ขอมรับความเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพื่อน ๆ ในห้องเรียนของเรามีความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติและภาษา สุขภาพ ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา เราควรรู้จักปรับตัว ทำความเข้าใจ ไม่ดูถูก ไม่ล้อเลียน และมีความอดทนอดกลั้นต่อการถูกล้อเลียนจากเพื่อน ก็จะทำให้เราอยู่ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนได้อย่างมีความสุข

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

- รูปร่างหน้าตา
- เชื้อชาติและภาษา
- สุขภาพ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน
๒. รักความเป็นไทย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด
 - การสำรวจรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ การใช้ภาษา และสุขภาพของตนเอง
 - การสำรวจรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ การใช้ภาษา และสุขภาพของเพื่อนของนักเรียน
 - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในห้องเรียนได้อย่างมีความสุข
๒. เรียงความเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๓. ครูให้นักเรียนสังเกตว่าตนเองมีรูปร่างหน้าตา มีเชื้อชาติ ใช้ภาษา และมีสุขภาพเป็นอย่างไร แล้วสุ่มเรียกนักเรียนตอบ ๔-๖ คน ครูจดคำตอบของนักเรียนบนกระดาน พร้อมชี้แนะให้นักเรียนสังเกตว่า แต่ละคนมีรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพที่ต่างต่างกัน
๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนสำรวจรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ การใช้ภาษา และสุขภาพของเพื่อนของนักเรียนอย่างน้อย ๕ คน โดยเปรียบเทียบกับตนเอง แล้วจับบันทึกผลการสำรวจที่ได้ลงในแบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ

๖. ครูให้นักเรียนนำผลสำรวจที่ได้มาสรุปว่า นักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนมีความเหมือนและความแตกต่างกันอย่างไร โดยเขียนเป็นเรียงความลงในกระดาษ

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓ คน ให้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนนำความเรียงที่เขียนเสร็จแล้วส่งครู

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เราจะมีการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในห้องเรียนที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ ได้อย่างไร จึงจะมีความสุข

๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการอยู่ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ ได้อย่างมีความสุข ลงในสมุด

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนสังเกตความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติและภาษา และสุขภาพของคนในครอบครัวของนักเรียน และเพื่อนบ้านของนักเรียน หรือสอบถามจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง บันทึกลงในแบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ แล้วสรุปผลที่ได้จากการสำรวจ

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เพื่อนของเรามีรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพแตกต่างกันอย่างไร
- เราจะอยู่กับเพื่อน ๆ ของเราในห้องเรียนให้มีความสุขได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา และสุขภาพ

๒. กระดาษ A4 ๑ แผ่นต่อ ๑ คน

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ขอมรับความเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพื่อน ๆ ในห้องเรียนของเรามีความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติและภาษา สุขภาพ ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา เราควรรู้จักปรับตัว ทำความเข้าใจ ไม่ดูถูก ไม่ล้อเลียน และมีความอดทนอดกลั้นต่อการถูกล้อเลียนจากเพื่อน ก็จะทำให้เราอยู่ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนได้อย่างมีความสุข

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

- ความสามารถ
- ถิ่นกำเนิด
- ศาสนา

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน
๒. รักความเป็นไทย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด

- การสำรวจความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนาที่ตนเองนับถือ
- การสำรวจความสามารถ ถิ่นกำเนิด และการนับถือศาสนาของเพื่อนของนักเรียน
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในห้องเรียนได้อย่างมีความสุข

๒. เรียงความเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนสังเกตว่าตนเองมีความสามารถอะไรบ้าง มีถิ่นกำเนิดจากที่ไหน และนับถือศาสนาอะไร แล้วสุ่มเรียกนักเรียนตอบ ๔-๖ คน ครูจดคำตอบของนักเรียนบนกระดาน พร้อมชี้แนะให้นักเรียนสังเกตว่า แต่ละคนมีความสามารถ ถิ่นกำเนิด และการนับถือศาสนาที่แตกต่างกัน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนสำรวจความสามารถ ถิ่นกำเนิด และการนับถือศาสนาของเพื่อนของนักเรียนอย่างน้อย ๕ คนโดยเปรียบเทียบกับตนเอง แล้วจัดบันทึกผลการสำรวจที่ได้ลงในแบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา

๖. ครูให้นักเรียนนำผลสำรวจที่ได้มาสรุปว่า นักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนมีความเหมือนและความแตกต่างกันอย่างไร โดยเขียนเป็นเรียงความลงในกระดาษ

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๑ คน ไม่ซ้ำคนเดิม ให้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนนำความเรียงที่เขียนเสร็จแล้วส่งครู

๘. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เราจะมีการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในห้องเรียนที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา ได้อย่างไร จึงจะมีความสุข

๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการอยู่ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา ได้อย่างมีความสุข ลงในสมุด

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล นำมาจัดทำเป็นป้ายนิเทศในชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนลองสังเกตความสามารถของตนเองในการจัดทำป้ายนิเทศว่ามีความแตกต่างจากเพื่อนของเราอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เรากับเพื่อนของเราในห้องเรียนมีความสามารถที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- ถิ่นกำเนิดคืออะไร เรากับเพื่อนของเราในห้องเรียนมีถิ่นกำเนิดที่แตกต่างกันอย่างไร
- เราควรปฏิบัติตนต่อผู้ที่นับถือศาสนาแตกต่างจากเราอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง รูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา สุขภาพ ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิดลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนา

๒. กระดาษ A4 ๑ แผ่นต่อ ๑ คน

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐

การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในห้องเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เราอยู่ในห้องเรียนที่เพื่อน ๆ มีความแตกต่างกัน อาจเกิดความขัดแย้งจากความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันได้เสมอ จำเป็นที่เราจะต้องแก้ปัญหาโดยสันติวิธี เพื่อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ความขัดแย้งในห้องเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๒.๑ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด

- การตอบคำถามจากเรื่องเล่าของครู
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเล่าและวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

๒. การสรุปความรู้ลงในแบบบันทึกความรู้

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยมีครูนั่งอยู่ในวงกลมด้วย จากนั้นครูเล่าเรื่อง ลูกฟูกแสนซื่อจากใบความรู้ ให้นักเรียนฟัง

๔. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็น เช่น

- ก้านตองและลูกฟูกมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่องใด
- ก้านตองและลูกฟูกมีความคิดเห็นในเรื่องการหาเงินมาก ๆ ด้วยสูตร 2 ข. แตกต่างกันอย่างไร

๕. ครูกระตุ้นให้นักเรียนสังเกตว่า เป็นเพื่อนกัน เรียนอยู่ที่เดียวกัน หรืออยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ก็สามารถมีความคิดเห็นต่อเรื่องหนึ่ง ๆ แตกต่างกันได้

๖. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๗. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๘. ครูเล่ากรณีตัวอย่างความขัดแย้งจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. หน้า ๓๕ แล้วตั้งประเด็นคำถามให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ เช่น

- ก้อยกับแก้มมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่องใด
- ก้อยกับแก้มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไร

๙. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสันติวิธีจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นข้อ ๆ ลงในกระดาษและตกแต่งให้สวยงาม จากนั้นครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๑๐. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๑๑. ครูช่วยสรุปเชื่อมโยงให้นักเรียนรู้ว่า การแก้ปัญหาคือความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน นักเรียนจะต้องปฏิบัติเป็นผู้มีวินัยในตนเองด้วย โดยเฉพาะการมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น จากกรณีตัวอย่างที่ครูเล่าให้ฟัง คือ

- แก้มต้องมีความซื่อสัตย์ ต้องยอมรับว่าขนมถุงนั้นไม่ใช่ขนมของตนเอง
- แก้มต้องรู้จักมีความอดทน ไม่หยิบเอาของที่ไม่ใช่ของตนเอง แม้ว่าจะอยากได้มาก และก้อยต้องมีความอดทนไม่ทำร้ายแก้ม
- แก้มต้องยอมรับผิดว่าตนเองเป็นผู้หยิบขนมที่มิใช่ของตนเองมา

นอกจากนี้ ต้องรู้จักมีความเสียสละด้วย คือ ก้อยควรแบ่งปันขนมให้แก้มรับประทานด้วย ซึ่งจะตรงกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ข้อที่ ๒ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม แล้วครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้

๑๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตนเอง พร้อมเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ขั้นขยายความรู้

๑๓. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนในห้องเรียน หรือระหว่างเพื่อนของนักเรียนในห้องเรียนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นไม่ตรงกันมา ๑ เรื่อง แล้วบอกวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี เขียนเป็นเรียงความส่งครู

ขั้นประเมิน

๑๔. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและจากปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๕. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๗. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เพราะเหตุใดเรากับเพื่อน ๆ ของเราในห้องเรียนจึงมีความคิดเห็นไม่ตรงกันได้

– การแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีมีวิธีการง่าย ๆ อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิดลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๙. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติดิปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๒๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่อง ลูกฟูกแสนชื่อ
๒. แบบบันทึกความรู้
๓. กระดาษปาร์ตี้ ๑ แผ่นต่อ ๑ กลุ่ม และอุปกรณ์เครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น สี ปากกา
๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑

การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในห้องเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สิทธิเป็นอำนาจที่เราจะทำได้ เราทุกคนมีสิทธิเหมือนกัน ดังนั้น เราต้องรู้จักเคารพสิทธิของเพื่อนของเราในห้องเรียน ไม่ละเมิดสิทธิของเพื่อน และเมื่อเกิดการละเมิดสิทธิของเพื่อนของเราขึ้น เราจะต้องแก้ปัญหาโดยสันติวิธี เพื่อที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ความขัดแย้งในห้องเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๒.๒ การละเมิดสิทธิของผู้อื่น

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด

- การบอกความหมายของคำว่า “สิทธิ” และ “ละเมิด”
- การตอบคำถามจากเรื่องเล่าของครู
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเล่าและวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

๒. การสรุปความรู้ลงในแบบบันทึกความรู้

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การ แก้ปัญหาความขัดแย้งจาก การละเมิดสิทธิของผู้อื่น ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทำป้ายคำว่า “สิทธิ” และ “ละเมิด” แล้วนำไปติดบนกระดาน ให้นักเรียนร่วมกันค้นหาความหมายของคำทั้งสองคำนี้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น พจนานุกรม อินเทอร์เน็ต แล้วให้ตัวแทนออกมาเขียนความหมายบนกระดาน ข้างบัตรคำนั้น ๆ

๔. ครูอธิบายเกี่ยวกับคำว่า “สิทธิ” และ “การละเมิดสิทธิ” ให้นักเรียนฟัง นักเรียนสรุปความหมายและความสำคัญลงในสมุด

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๗. ครูเล่ากรณีตัวอย่างความขัดแย้งจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. หน้าที่ ๔๑ แล้วตั้งประเด็นคำถามให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ เช่น

- ต้มกระทำอะไรในชั่วโมงเรียนศิลปะ
- การกระทำของต้มถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่นหรือไม่ เพราะอะไร

๘. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสันติวิธีจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นข้อ ๆ ลงในกระดาษและตกแต่งให้สวยงาม จากนั้นครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๙. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๑๐. ครูช่วยสรุปเชื่อมโยงให้นักเรียนรู้ว่า การแก้ปัญหาคือความขัดแย้งที่เกิดจากการละเมิดสิทธิของผู้อื่น นักเรียนจะต้องปฏิบัติเป็นผู้มีวินัยในตนเองด้วย โดยเฉพาะการมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น จากกรณีตัวอย่างที่ครูเล่าให้ฟัง คือ

- ต้มต้องยอมรับคืนสอสีนี้ไม่ใช่ของตนเอง ถือเป็นการซื่อสัตย์ต่อตนเอง
- ต้มต้องรู้จักมีความอดทน ไม่หยาบคายของที่ไม่ใช่ของตนเอง แม้ว่าจะอยากได้มาก และชมพูต้องมีความอดทนไม่ทำร้ายหรือต่อว่าต้มอย่างรุนแรง
- ต้มต้องยอมรับผิดว่าตนเองเป็นผู้นำกลองคืนสอสีของชมพูไปใช้

นอกจากนี้ ต้องรู้จักมีความเสียสละด้วย คือ ชมพูควรแบ่งปันคืนสอสีให้ต้มได้ใช้ด้วยในชั่วโมงเรียนถัดไป ซึ่งจะตรงกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ข้อที่ ๒ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม และข้อที่ ๑๑ คือ มีความเข้มแข็งในจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ กล่าวคือ ไม่เกิดความโลภ อยากได้ของที่ไม่ใช่ของ ๆ ตนเอง แล้วครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตนเอง พร้อมเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ขั้นขยายความรู้

๑๒. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการละเมิดสิทธิที่เคยเกิดขึ้น หรือนักเรียนพบเห็นในห้องเรียน เขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพอสังเขปและบอกวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีเป็นข้อ ๆ ส่งครู ครูคัดเลือกเรื่องที่น่าสนใจดีไว้ที่ป้ายนิเทศ และให้นักเรียนเจ้าของผลงานออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

๙. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในห้องเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เราอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลายในด้านต่าง ๆ เช่น รูปร่างหน้าตา การนับถือศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจทำให้เกิดความขัดแย้งได้ เราควรแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยสันติวิธี เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงการ เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. ตารางการเรียนรู้

๑. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. ความขัดแย้งในห้องเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี
 - ๒.๑ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน
 - ๒.๒ การละเมิดสิทธิของผู้อื่น
๓. กิจกรรมเสนอแนะ
๔. โครงงาน
๕. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
๕. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด
 - การเล่นเกมระหว่างนักเรียนภายในห้องเรียน
 - โครงงานเรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในห้องเรียนโดยสันติวิธี
 - การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง เรามีความ ปรองดอง สมานฉันท์ ๒. ตรวจสอบงานกิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓-๕ คนให้ออกมาบอกลักษณะรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา สุขภาพ ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนาที่นับถือของตนเอง หน้าชั้นเรียน

๔. ครูให้นักเรียนคนอื่น ๆ สังเกตว่า แต่ละคนมีรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ภาษา สุขภาพ ความสามารถ ถิ่นกำเนิด และศาสนาที่นับถือทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ครูตั้งประเด็นคำถามว่า ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเรากับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนสามารถนำไปสู่ปัญหาใดได้ (คำตอบ: ความขัดแย้งทั้งในเรื่องความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและการละเมิดสิทธิของผู้อื่น) ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ โดยให้จัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน เช่น แข่งเกมระหว่างนักเรียนในห้องเรียน เพื่อเสริมสร้างมิตรภาพในกลุ่มนักเรียน เช่น แบ่งกลุ่มแล้วแข่งเกมทายคำจากภาพวาด

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงงานเรื่อง การแก้ปัญหความขัดแย้งภายในห้องเรียนโดยสันติวิธี หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงงานให้ครูพิจารณา ก่อน

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

– ถ้าเพื่อนของเราในห้องเรียนพูดจาถูกหรือพูดคำหยาบคายกับเรา เราควรจะทำอย่างไร
จากนั้นครูแนะนำให้ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนช่วยกันจัดป้ายนิเทศในเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเพื่อน ๆ
ของเราในห้องเรียน และตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่
เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไข
อย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และ
การปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เรากับเพื่อน ๆ ของเราในห้องเรียนมีสิ่งใดที่เหมือนและแตกต่างกันบ้าง
- ความขัดแย้งคืออะไร
- เราจะแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการละเมิดสิทธิของผู้อื่นอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เรามีความปรองดอง สมานฉันท์ โดยให้นักเรียน
บันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด
พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนใน
ครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรา
เป็นคนดีมีวินัยในตนเอง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. อุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับเล่นเกมระหว่างนักเรียนภายในห้องเรียน
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

	เวลา ๘ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ ความซื่อสัตย์สุจริต	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ ความขยันหมั่นเพียร	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ ความอดทน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ การใฝ่หาความรู้	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำ ของตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ ทดสอบปลายปี	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓

ความซื่อสัตย์สุจริต

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นความประพฤติที่ซื่อตรง จริงใจ พุดจริง ทำจริง เช่น เมื่อทำผิดก็กล้าที่จะยอมรับผิด คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นคนที่ตรงต่อเวลา ตรงต่อหน้าที่ ถ้าทุกคนในสังคมมีความซื่อสัตย์สุจริตก็จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต

๒. มีวินัย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

– ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความ ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเล่านิทานอีสปเรื่อง “เด็กเลี้ยงแกะ” ให้นักเรียนฟังหรือให้นักเรียนดูนิทานอีสปเรื่อง “เด็กเลี้ยงแกะ” ใน YouTube (<http://www.youtube.com/watch?v=7Qqr9IJROd8>) จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น แล้วครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า

- ๑) การพูดโกหกเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี
- ๒) การพูดโกหกทำให้คนอื่นไม่เชื่อถือ
- ๓) การพูดโกหกทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) ความซื่อสัตย์สุจริตคืออะไร
- ๒) เราควรมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อใครบ้าง
- ๓) การปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมีผลได้อย่างไร

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แล้วให้นักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดของตนตามความเข้าใจ

๗. ครูให้นักเรียนสำรวจว่าตนเองมีความซื่อสัตย์สุจริตในเรื่องอะไรบ้าง บันทึกผล แล้วผลัดกันออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมติเรื่อง “ทำอะไรเมื่อไม่มีใครเห็น” โดยให้เด็กคนหนึ่งไปซื้อขนมกับผู้ปกครอง แล้วคนขายทอนเงินเกินมา ๑๐ บาท จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า จะให้เด็กคนนั้นทำอะไร ระหว่างบอกคนขายว่าทอนเงินเกิน หรือบอกผู้ปกครอง หรือทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้แล้วเก็บเงินกลับบ้าน หรือเอาเงินนั้นไปทำบุญ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหาแนวทางการปฏิบัติเพื่อเชื่อมโยงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมีลักษณะการกระทำอย่างไร
- ทำไมเราต้องปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโน้ตสนลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานอีสปเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

๒. วัสดุ / อุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ (เงิน ขนม)

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔

ความขยันหมั่นเพียร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความขยันหมั่นเพียร คือ การตั้งใจทำงานอย่างแข็งขันและสม่ำเสมอ ด้วยความรับผิดชอบและอดทนเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดโดยไม่บ่น ไม่ท้อถอย

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ความขยันหมั่นเพียร

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- การวาดภาพระบายสี
- การปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียร

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต จากนั้นให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร เช่น ภาพนักเรียนที่ตั้งใจเรียนหนังสือ ภาพเด็กช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับภาพในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
- ๒) นักเรียนดูภาพดังกล่าวแล้วรู้สึกอย่างไร
- ๓) จากภาพให้ความรู้อะไรแก่นักเรียนบ้าง

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) ความขยันหมั่นเพียรคืออะไร
- ๒) ผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรจะได้รับผลดีอะไรบ้าง
- ๓) ถ้าไม่ขยันอ่านหนังสือ เราจะได้รับผลอะไรบ้าง

๖. ครูยกตัวอย่างผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรจากหนังสือเรียนหรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๗. ครูให้นักเรียนวาดภาพที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรหรือผลดีที่เกิดจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร พร้อมระบายสีให้สวยงาม จากนั้นช่วยกันคัดเลือกภาพเพื่อนำไปติดที่ป้ายนิเทศ

๘. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูเล่านิทานหรือชาดกที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร ๑ เรื่อง จากนั้นสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เพื่อขยายความรู้ของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น เช่น

- ๑) นักเรียนฟังนิทานเรื่องนี้แล้วมีความรู้สึกรู้สึอย่างไร
- ๒) นิทานเรื่องนี้สอนให้ข้อคิดอะไรกับนักเรียนบ้าง
- ๓) นักเรียนจะนำข้อคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้อย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- คนที่มีความขยันหมั่นเพียรมีลักษณะการกระทำอย่างไร
- การปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียรมีผลได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความอดทน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร เช่น ภาพนักเรียนที่ตั้งใจเรียนหนังสือ ภาพเด็กช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน

๒. นิทานหรือชาดกที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

ความอดทน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความอดทน คือ การรักษาความปกติของตนไว้ได้ ไม่ว่าจะถูกกระทบด้วยสิ่งที่ตนพอใจหรือไม่พอใจ ก็จะเป็นคนหนักแน่น ไม่หวั่นไหว และต้องมีความอดทนในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ อดทนต่อความลำบาก ทุกขเวทนา ความเจ็บใจ และอำนาจกิเลส

๔. สาระการเรียนรู้

๓. ความอดทน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความอดทน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความอดทน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเล่านิทานรัสเซียเรื่อง “มันแกวหัวใหญ่” ให้นักเรียนฟังหรือให้นักเรียนดูนิทานรัสเซียเรื่อง “มันแกวหัวใหญ่” ในเว็บไซต์ (http://en.wikipedia.org/wiki/The_Giant_Turnip) จากนั้นสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) นิทานนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

๒) นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง

๓) นักเรียนเคยปฏิบัติตนเหมือนในนิทานหรือไม่ และปฏิบัติอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความอดทน ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

๑) ความอดทนคืออะไร

๒) ทำไมเราจึงต้องมีความอดทน

๓) การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเราต้องมีความอดทนในเรื่องอะไรบ้าง

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แล้วให้นักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดของตนตามความเข้าใจ

๗. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างว่า เราเป็นนักเรียนควรมีความอดทนในเรื่องอะไรบ้าง และเมื่อได้ปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความอดทนแล้วมีผลได้อย่างไร

๘. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๘. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า ในชีวิตประจำวัน เราควรมีความอดทนในเรื่องอะไรบ้าง และเมื่อปฏิบัติตนเป็นคนมีความอดทนแล้วจะเกิดผลดีอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- คนที่มีความอดทนมีลักษณะการกระทำอย่างไร
- ในการศึกษาเล่าเรียนและการทำงาน ถ้าเราไม่มีความอดทนจะเกิดผลอะไรขึ้นบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความอดทน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับความอดทนไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การฝึกหัดความรู้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานอีสปเรื่อง “มันแกวหัวใหญ่”

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖

การเฝ้าหาความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- การเฝ้าหาความรู้ คือ ความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ในสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้ โดยการสังเกตซักถาม และจดบันทึกอยู่เสมอ ลักษณะของผู้ที่เฝ้าหาความรู้จะเป็นคนที่ช่างสังเกต ใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ในรายการที่ให้สารประโยชน์ แล้วจดบันทึกความรู้ที่ได้
๔. สาระการเรียนรู้
๔. การเฝ้าหาความรู้
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย
๒. เฝ้าหาความรู้
๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน
- ภาระงานรวบยอด
- การค้นหาคำกลอนเกี่ยวกับการเฝ้าหาความรู้
 - การท่องคำกลอนเกี่ยวกับการเฝ้าหาความรู้

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การไฟฟ้า ความรู้ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง ความอดทน จากนั้นให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับการไฟฟ้าความรู้ เช่น ภาพนักเรียนอ่านหนังสือในห้องสมุด ภาพนักเรียนกำลังค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับภาพในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
- ๒) นักเรียนดูภาพดังกล่าวแล้วรู้สึกอย่างไร
- ๓) จากภาพให้ความรู้อะไรแก่นักเรียนบ้าง
๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การไฟฟ้าความรู้ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) การไฟฟ้าความรู้คืออะไร
- ๒) ทำไมเราจึงต้องไฟฟ้าความรู้
- ๓) ถ้าเราต้องการเป็นคนไฟฟ้าความรู้ใส่ตนเองเพื่อจะได้เป็นคนเก่ง คนฉลาด เราควรปฏิบัติตนอย่างไร

๖. ครูให้นักเรียนลองคิดว่า ถ้าอยากมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนจะอย่างไร จะใช้วิธีการใดบ้าง จะหาข้อมูลจากที่ไหน ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๓. ครูให้นักเรียนช่วยกันค้นหาคำกลอนที่เกี่ยวกับการใฝ่หาความรู้ แล้วนำมาฝึกท่องร่วมกันในชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า คำกลอนดังกล่าวสอนให้เรามีความขยันหมั่นเพียรและใฝ่หาความรู้อย่างไร

๔. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า นอกเหนือจากที่ได้เรียนมานักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรได้อีกจึงจะ ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- คนที่ชอบใฝ่หาความรู้มีลักษณะการกระทำอย่างไร
- การปฏิบัติตนเป็นคนใฝ่หาความรู้มีผลดีอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การใฝ่หาความรู้ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการใฝ่หาความรู้ไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพเกี่ยวกับการใฝ่หาความรู้ เช่น ภาพนักเรียนอ่านหนังสือในห้องสมุด ภาพนักเรียนกำลังค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

๒. บทกลอนที่เกี่ยวกับการใฝ่หาความรู้

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗

การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- เมื่อเราอยู่ที่บ้านมีฐานะเป็นลูกจะต้องปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ มีหน้าที่ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ เมื่อเราอยู่ที่โรงเรียนมีฐานะเป็นนักเรียนจะต้องปฏิบัติตนเป็นศิษย์ที่ดีของครู มีหน้าที่เรียนหนังสือ เชื่อฟังครู และปฏิบัติตามกติกากฎของโรงเรียน เมื่อเราทำได้เช่นนี้ก็ได้ชื่อว่าเป็นการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง
๔. สาระการเรียนรู้
๕. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน
- ภาระงานรวบยอด
- การปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

- การแสดงความคิดเห็น
- ปฏิบัติตนมีความขยันหมั่นเพียร

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทกลอน “เด็กดีขยัน” พร้อมกัน ดังนี้

เด็กดีขยัน

อันเด็กดีย่อมมีความขยัน ทุกคืนวันหมั่นเพียรเรียนหนังสือ
ช่วยพ่อแม่ทำงานหมั่นฝึกปรือ โลกเลื่องลือว่าเด็กนั้นขยันเออ

จากนั้นครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) เป็นบทกลอนเกี่ยวกับอะไร
- ๒) บทกลอนนี้สอนให้นักเรียนทำหน้าที่ในเรื่องใด
- ๓) บทกลอนนี้ให้ความรู้อะไรแก่นักเรียนบ้าง
- ๔) ผลของความขยันคืออะไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่คืออะไร

๒) ถ้าเราตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เราจะได้รับผลดีอย่างไร

๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งในเวลาที่กำหนด จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนถึงพฤติกรรมการทำงานและผลงานของนักเรียน ซึ่งเป็นผลจากการตั้งใจทำหน้าที่

๗. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง เมื่อฉันเป็นคนขยัน จากนั้นร่วมกันคัดเลือกผลงานเพื่อนำไปติดที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

๘. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เราเป็นเด็กควรปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใดบ้าง และจะต้องปฏิบัติอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติ

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- คนที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่มีลักษณะการกระทำอย่างไร
- การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่มีผลดีอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. บทกลอนเด็กศิขรินทร์

๒. วัสดุ / อุปกรณ์ประกอบการเขียนเรียงความ (กระดาษ A 4 ๑ แผ่น)

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘
การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
---	---

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในชีวิตประจำวัน เราได้ทำสิ่งต่าง ๆ มากมาย ถ้าทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ก็จะเกิดผลดีต่อเรา แต่ถ้าทำสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ก็จะเกิดผลเสียต่อเรา ดังนั้น เมื่อเราได้กระทำการสิ่งใดแล้ว เราจะต้องยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เหมือนดังที่พระพุทธศาสนาสอนว่า ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว

๔. สาระการเรียนรู้

๖. การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง
- เล่นเกม
- การปรับปรุงตนเอง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ จากนั้นให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น ภาพนักเรียนยอมรับผิดที่ตนได้กระทำ ภาพนักเรียนยกมือไหว้และกล่าวคำขอโทษ แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับภาพในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

๒) นักเรียนดูภาพดังกล่าวแล้วรู้สึกอย่างไร

๓) นักเรียนเคยปฏิบัติเหมือนบุคคลในภาพหรือไม่ เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดีอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

๑) การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองคืออะไร

๒) ทำไมเราต้องยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๓) การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองมีผลอย่างไร

๖. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครนักเรียน ๕ คน เล่นเกม “ถ้าฉัน.....” ดังนี้

๑) ให้นักเรียนยืนเรียงแถวหน้าชั้นเรียน แล้วคนแรกพูดว่า “ถ้าฉันไม่ยอมรับในสิ่งที่ฉันได้กระทำ...”

๒) ให้นักเรียนคนที่ยืนถัดมาตอบคำถามของคนแรกตามความคิดของตนเอง จากนั้นก็ถามเพื่อนคนต่อไปว่า “ถ้าฉัน...” (ให้นักเรียนคิดเองว่าจะต้องถามอะไรที่เกี่ยวกับการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตน)

๓) นักเรียนคนที่ ๒ ถามเสร็จ คนที่ ๓ ก็ตอบคำถามของคนที่ ๒ และถามคนที่ ๔ ต่อไป ถามและตอบอย่างนี้จนครบทุกคน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า เกมนี้สอนให้เรารู้จักการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองอย่างไร

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันค้นหาตัวอย่างเกี่ยวกับการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง แล้วนำมาฝึกปฏิบัติร่วมกันในชั้นเรียน และร่วมกันประเมินผลที่เกิดจากการปฏิบัติ

ขั้นประเมิน

๙. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- คนที่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองมีลักษณะการกระทำอย่างไร
- คนที่กล้ายอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองเป็นคนอย่างไร
- เมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้นกับตนเองเราควรทำอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาหน่วยที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพเกี่ยวกับการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น ภาพนักเรียนยอมรับผิดที่ตนได้กระทำ ภาพนักเรียนยกมือไหว้และกล่าวคำขอโทษ

๒. เกม “ถ้านั้น...”

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินชีวิตเราควรปฏิบัติตนในคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ยังจะต้องยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองด้วย

กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงการ เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรือ อาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรมหรือคำถามเพื่อให้นักเรียน เห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต
๒. ความขยันหมั่นเพียร
๓. ความอดทน
๔. การใฝ่หาความรู้
๕. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๖. การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๗. กิจกรรมเสนอแนะ
๘. โครงงาน
๙. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๑๐. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การทบทวนความรู้
 - การปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัย
 - โครงงานเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต
 - การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง กิจกรรม บูรณาการ ทบทวน และ โครงงาน ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง จากนั้นสนทนาและซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ในหน่วยการเรียนรู้นี้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม (หรืออาจให้รางวัลนักเรียนที่ตอบคำถามถูกต้อง)

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ โดยศึกษาเรื่องราว หรือนิทาน หรือร่วมกันร้องเพลงเกี่ยวกับการเป็นคนดี เช่น มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวาดภาพหรือระบายสี หรือแต่งเป็นบทกลอนตามความเหมาะสม

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงงานเรื่อง การปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงงานให้พิจารณา ก่อน

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- ปัจจุบันสังคมมีความเจริญทางด้านวัตถุและเป็นสังคมออนไลน์ นักเรียนจะนำคุณธรรมข้อใดมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อจะได้ไม่ตกเป็นทาสของสิ่งเหล่านั้น

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนสืบค้นภาพข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยการเรียนรู้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- “นำเงินที่แม่ค้าทอนเงินไปคืน” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด
- “ทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นประจำ” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด
- “สืบค้นข้อมูลเพิ่มเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด
- “ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่หรือครูจนสำเร็จ” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด
- “ตั้งใจเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด
- “ยอมรับข้อผิดพลาดแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน/เผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานหรือเพลงเกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง
๒. ภาพวาดเกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑ ป. ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐
ทดสอบปลายปี

เวลา ๑ ชั่วโมง

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบปลายปี